

ARANYOSVIDÉK

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik hetenként szombaton

Kiadóhivatal:

FÜSSY JÓZSEF könyvkereskedése Főter 29. sz.
ahol a hirdetések is felvételnek. Telefon sz. 34

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre ... 8 kor. | Negyed évre ... 2 kor.
Fél évre ... 4 kor. | Egy szám ára 10 fill.

A lap politikai részének szerkesztője:

DR. FRIED FARKAS, felelős szerkesztő

A lap társadalmi részének szerkesztője:

BOROSS ELEK, társszerkesztő.

Szerkesztőség:

Torda, Főter 29. szám. — Telefon szám: 22.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők

Kéziratokat vissza nem adunk

Az adózás új rendje.

A jövő év január 1-én, mint már jeleztük, életbelépnek az új adótörvények. És pedig: a házadó, a tőkekamat- és járadékadó, az általános kereseti adó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója és a jövedelemadó.

A ki a maga házában és maga lakik, az házosztályadót fizet. És pedig a szobák, illetőleg a lakrészek száma szerint. Házbér adót fizetnek azok, akik házaikat bérbe adják, a bérbeadott összeg után. Ha a házigazda házában egy részét adja bérbe, szintén házbéradót fizet. A házbéradó 15.000 lakost meghaladó községekben az évi bérnek 14 százaléka, az 1000 lakosnál kisebb községekben az év bérnek 9 százaléka. A házosztályadónak három fokozata van. Lakrészek szerint az első fokozatban például három szoba után 8, a második fokozatban 10, a harmadik fokozatban 12 koronát kell fizetni. De aztán a házosztályadó progressz-

szív emelkedik. És például tizenöt szoba részére 150 koronáig emelkedhet a házosztályadó.

A kereseti adónál a 800 koronáig kereseten aluli emberek nem fizetnek általános kereseti adót. De aztán a kereseti adó progresszív 1—2 és 3 %, A kereseti adó az egész országra 29 millió koronára van kontingentálva, ha azonban az be nem folynék a kereseti adóból, akkor mint eddig, a pénzügyminiszternek joga van 33% erejéig pótkivetést elrendelni. Kereskedőnél a kereseti adót a fizetett boltbér 67—250%-ok között vetik ki. Minden kiskorú gyermek után 10% levonható, de ez 40 százaléknál több nem lehet. Haszonbérlet a haszonbérlet utáni értékösszeg 2 százalékat fizetik kereseti adóban. Iparos, kis és nagy községekben, ha segéddel dolgozik 10 korona kereseti adót fizet. A városi kisiparos, ha segéd nélkül dolgozik 8, illetve 6 koronát fizet. Mészáros a levágott szarvasmarhák darabszáma után adóztatik meg. 80, illetve 40 fillér kereseti adót fizet egy-egy levágott jó-

szág után. A kereseti adó mellett fizetünk még jövedelmi adót is. Ha a családfő jövedelme 1000 koronát meg nem halad, a közös háztartásban levő többi tagoknak, kiknek keresete napszámból vagy hetibérből ered, ha az fejenként évi 500 koronánál nem nagyobb, nem számítható a családfő jövedelméhez.

Jövedelemadó mentesek azok, akiknek évi összes jövedelme a 800 koronát meg nem haladja, továbbá a közös hadsereg, honvédség, csendőrség tényleges szolgálatban levő tisztjeinek, valamint a pénzügyi legénységnek, a fogházak, az állami és városi rendőrség legénységének illetményei.

De adóköteles jövedelem mindaz, bármely forrásból ered, melyhez illetménykép avagy ingyen lakás címen az adózó hozzájut. Jövedelmi adót fizetünk a földbirtok, a ház után, vállalkozásunk, hivatalunk vagy egyéb általános kereseti adó alá vont haszonhajtó foglalkozásunk jövedelme után. Adót fizetünk értékpapirjaink tőkekamat jövedelme vagy járuléka

TÁRCA.

Lilla.

Rövidruhás szép barna lány volt,
Kibontva hordta szőghaját,
Leomló fürtit a mamája
Egy kék szalaggal fonta át ...
A tiltott tűznek rejtett lángja
Megcsillant fényes két szemén ...
... Csábitva úgy jött én felém ...

Aztán a tűz csak lángra lobbant
S égetni kezdte a szemem,
Csiklandó, perzselő hevület
Bizsergett át a lelkemen.
Mikor kezünk egymásba simult,
Úgy égett, mint a szén-parázs ...
... És aztán jött a vallomás ...

Csak egybeolvadt oldhatatlan,
Csak összeforott a kezünk.
Öleltük és csókoltuk egymást,
Nem tudva azt, hogy vétkezünk.
S hogy megtudtuk, hogy bünt követtünk,

Csak összebujtunk — még jobban,
... Öleltünk egymást boldogan.

A csókos percek tűnve szálltak ...
Lelkünk az önvád kezdte ki.
Sok csókos vétkét nagylelkűen
En megbocsátam mind neki.
Megbocsátott-e ő is nekem? ...
Bizony azt én már nem tudom,
Mert itt hagyott a félutón.

László Sándor.

Báró Jósika-kör Tordán.

Válasz a Nyílt levélre.

Irta: Lovassy Andor alispán.

Az „Ellenzék“ november 15-iki számában, „Többen“ aláírással egy nyílt levelet intéztek hozzám, hogy Tordán alakítsam meg a „Báró Jósika Miklós társaságot“ mert erre én lennék hivatva.

Nagy megtiszteltetés reám ez a kijelentés, illendőnek is tartom arra melege-

ben válaszolni, el sem pirulok a reám szórt babérlevelektől, de őszintén bevallom, hogy a nyílt levelekkel úgy vagyok, mint a cigány az Istennylával: félek tőle, mert nem oda üt, ahova szeretném.

Hiszen egy hat filléres zárt levél, vagy az élőszóval előadott vélemény sokkal alkalmasabb minden földi dolog megvitatására, mint az újságok nyílt levelei.

Ezzel az irodalmi, vagy hírlapi formával szemben nehezebb a csata, az érvek csatája.

Nem is akarok ezen a helyen szalámi hosszúságú vitát kieroszakolni, hanem egyszerűen leteszem a puskát és megadom magam, de nem kegyelemre.

Ámbátor én hive vagyok a decentralizációnak, (Uram, bocsásd meg bűnömet ezért a szép magyar szóért!) — az irodalmi téren, mégis szeretném, ha a már meglevő magyar irodalmi társaságok, az „Erdélyi Irodalmi társaság“, meg a „Báró Kemény Zsigmond Társaság“ mozgékonyaságukkal, lelkes vidéki működésükkel, meg-

Liqueuröröknek

szítéséhez használati utasítással, ára 60 fill. Fertőtlenítő szerek droguista árban kaphatók! 1—52

háziilag való olcsó előállításához szükséges kivonatok
kitűnő minőségben haphatók: Müller Frigyes gyógyszer
tárában
Egy üveg, mely elégséges 1 liter Liqueur ké-

után. De ezenkívül fizetés, bér, zsold, díj, tiszteletdíj, lakáspénz, jutalék, természetben járó illetmények, jövedelmi adó alá esnek. És pedig progresszív módon. Mert míg 900 koronát kitevő évi jövedelem után 5 korona rovatik ki, addig 2000 korona jövedelem esetén 20 korona, ötezer korona jövedelem esetén 96 korona, 10.000 korona jövedelem esetén 290 korona jövedelmi adót fizet az illető.

Ezután az adót nem három, hanem 1 évenként vetik ki. Megszűnik az első, második, harmadik és negyedik osztályú kereseti adó, és helyébe a progresszív módon emelkedő általános kereseti adó lép. A 800 koronáig terjedő kereset létminimum és ha az adókötelesnek ennél egyéb jövedelme nincs, adómentes, ha azonban az adókötelesnek keresetén kívül egyéb jövedelme is van, házbér, hasznóbér, kamat, úgy a 800 koronán aluli kereset is adó alá esik.

A jövedelmi adó életbeléptetésével az eddigi jövedelmi pótdadó megszűnik, azonban a betegápolási pótdadó és utadó, kereskedelmi kamarai illeték, valamint a községi adó továbbra is érvényben maradnak.

A progresszív adórendszer kiegészítésként könnyíti a munkáson és segédnélkül dolgozó kisiparoson, ellenben az a körülmény, hogy a szellemi foglalkozást űzők kereseti adója már 2000 koronán felül a keresetnek 3%-a, továbbá az, hogy ehhez még 23 korona jövedelmi adó is járul, terhes lesz a kifizetésül magán és községi alkalmazottakra. Szerencsére az állami tisztviselők községi adót nem fizetnek, és akként mentesek majdnem olyan nagyarányú adótól, mint a községi adó. Hiszen tudvalevőleg nálunk számos községben a községi adó az állami adót is túl-

haladja. Szerencsére mi még nem tartunk ott, habár városunkban is a pótdadó évről-évre növekszik.

Az adózás új rendjéről szóló ismertetésünket alig fejezhetnők be alkalmasabb módon, minthogy felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a Földmívesek Tudakozó Irodájában egy alkalmas könyvecske jelent meg az *Adóügyi Tanácsadó* címen. Ezt a kis könyvet minden mezőgazdálkodással foglalkozó embernek akár birtokos, akár cseléd, akár napszámos, a földművelésügyi minister rendeletére az iroda ingyen és bérmentve megküldi, ha a könyvecske elküldése érdekében a Földmívesek Tudakozó Irodájának (Budapest, Országház-tér 11.) akár egy levelezőlapot írnak.

Megalakult a Tordai Földgáz Részvénytársaság.

Torda, nov. 23.

E hó 23-án d. u. 3 órakor a vármegyeház kistermében nagyszabású értekezlet, illetve alakuló gyűlés volt dr. Betegh Miklós főispán elnöke alatt. A gyűlésen alakult meg végérvényesen a *Tordai Földgáz Részvénytársaság*, melynek hivatása és célja a kissármási gázkutból a Torda város és a többi érdekelttség részére szükséges földgáz mennyiségének Tordára való vezetése, illetve a vezetékek költségeinek finanszírozása és a földgáznak Tordán leendő értékesítése. A gyűlésen jelen voltak a többek között a város képviseletében Zilahi Sebess Andor polgármester, ezenkívül dr. Vertán Endre orsz. képviselő, dr. Mayer Ödön orsz. képviselő, dr. Hegedűs Sándor a Pesti Keres-

kedelmi Bank igazgatója, Nemes Jenő a cementgyár igazgatója, dr. Horváth Miklós vármegyei tiszti főügyész. Fekete Ferenc bankigazgató, Lázár Simon gyáros, Halmos Jenő az Egyesült Gipszgyárak vezérigazgatója és Egerházy Lajos.

A részvénytársaság megalakulásának kérdését beható, az ügy minden részletére kiterjedő előterjesztéssel dr. Vertán Endre és dr. Mayer Ödön ismertették, melynek rendjén széles mederben indult meg és folyt az eszmecsere. Ennek eredményeképpen a gyűlés határozatilag kimondta, hogy a Tordai Földgáz Részvénytársaság 300.000 korona alaptőkével, Torda székhellyel megalakult. Ezzel kapcsolatban tudomásul vették Torda városának a nov. 22-én tartott közgyűlésen hozott azon határozatát, melyben kimondta, hogy a részvénytársaságba 25.000 korona részvény-jegyzéssel belép s kiköti magának, hogy úgy az igazgatóságba, mint a felügyelőbizottságba egy-egy taggal képviselve legyen, valamint a részvénytársaság évi tiszta jövedelmének 10 %-a várost illesse.

Letárgyalták a részvénytársaság alapszabályait, valamint a részvény kibocsátási tervet, végül megválasztották az igazgatóságot és a felügyelőbizottságot. Az igazgatóságnak Tordáról tagjai lettek dr. Betegh Miklós főispán, elnök, a város képviseletében Zilahi Sebess Andor polgármester, dr. Horváth Miklós. A felügyelőbizottságnak tagjai lettek Fekete Ferenc, Lázár Simon és Egerházy Lajos.

Ezzel tehát a földgáznak tordai vonatkozású ügye határozott, biztos és végleges mederbe jutott s ezzel városunk közigazdasági életének új perspektívái kezdenek kialakulni.

mutatnák az erdélyrészi vidéki városoknak, hogy élnek, hogy itt magyar világ, hogy a magyar irodalom és a magyar közművelődés lángja hevíti keleten a szíveket, a mint az „Astra” lelkes népe terjeszti a városokban és falvakban a román kulturát. Szeretném, ha a Kisfaludy és Petőfi-Társaságok tagjai apostoli körutra indulva, hajnalt deritenének a sötétségbe, meggyőznék a lelkeket, a szíveket, mint Pál apostol Ephézus lakosait.

Beszéltem én ezekről a dolgokról, úgy a Kisfaludy, valamint a Petőfi-Társaság igen sok érdemes tagjával, hogy több fényes nevet ne is említsek: Endrődi Sándorral, Kozma Andorral, Pósa Lajossal és a kiváló írónővel, Szikrával (gróf Teleki Sándornéval.) Egynémelyikkel leveleztem is.

Emlegettem a hazafias missziót, az irodalmi hatást a népek lelkére stb. stb. Egy része azt felelte hogy igazam van, jönnek, ha valaki meghívja őket, nagy erővel, nagy lelkesedéssel, apostolkodni, Erdélybe.

A „Tordai Casinó” egyik közgyűlésén indítványoztam is, hogy hívjuk meg a „Petőfi Társaság”-ot, de bizony hivatalosan nem hívtuk meg őket. Nem is jöttek! Az „Erdélyi Irodalmi Társaság” volt egyszer Tordán, szívesen is láttuk őket, banketteztünk is, tősztoztunk is, mint a parancsolat; azután vége lett a görögtűznek, a szalmalángnak és a kirchen parádénak.

De azért ne tessék hinni, hogy alszunk. Ébren vagyunk és igenis minden télen és tavasszal egy pár marék tömjénnel áldozunk a nemzeti irodalom oltárán.

En is, más is, a tordai és kolozsvári társadalom tollforgatói. Irunk és olvasunk fel a szabadlyceumi estélyeken, annyit és annyszor amennyi tőlünk telik.

A főgimnázium érdemes tanári kara, továbbá az irodalom melegétől áthevült más pennás emberek igaz lelkesedéstől áthatva munkálkodnak.

Hogy eddig egységes irodalmi társasággá nem tömörült ez a gárda, annak oka az a szerencsétlen társadalmi helyzet,

amelyet Tordán és Tordaaranyos vármegyében mindeaki érez, mindenki tud és mindenki lát.

A mágnes családok nem gravitálnak Tordára, a gentry — egy, két, három familia kivételével — anyagi bajokkal küzd és pusztul. A polgárság a maga súlyos küzdelmeivel van elfoglalva; minden teher és minden társadalmi kötelezettség annak a negyven-ötven tisztviselőnek nyakába szakad, akik a székhelyen élnek és laknak.

Ezeket veszi igénybe minden helyi jótékonykodás, ezeket zaklatják az utazó vigécek egész raja, ezek adóznak a színháznak, a művészetnek az oltárán, ezek tagjai a helyi összes egyesületnek. Fizetik zugolódás és panasz nélkül a tagsági díjakat; végighallgatják a legkétségbeejtőbb műkedvelői előadásokat és kinzó koncerteket, ezeknek a gyermekei billegnek a tánciskolában, járnak a vívőiskolába, szavalnak rogyásig az ifusági előadásokon, ezek a tisztviselők és hivatalnokok ada-

FENYŐ HERMN

nász és alkalmi ajándék és pontosan eszközöltetnek.

Ékszer-, óra-, ezüst és chinaezüst áruk nagy raktára Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 9. ÓRIÁSI VÁLASZTÉK

evőeszközök és DISZTÁRGYAKBAN. Óra és ékszer javítások olcsón. Répes árjegyzék kíváncsra ingyen. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek!

VÁROS.

Városi közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete nov. 22-én Zilahy Sebess Andor polgármester elnökletével közgyűlést tartott, a melyen a földgáz ügyében véglegesen döntött.

Napirend előtt Egerházy Lajos interpellált az iránt, hogy a vízvezeték építése illetve földmunkálatai és a hosszas abnormis esős időjárás következtében úgy az utcák uttestei, mint a gyalogjárdaik annyira rondák, sárosak lettek, hogy emiatt a közlekedés sok helyen lehetetlen, a legtöbb helyen pedig csak óriási nehézségekkel történhetik. Hathatós intézkedést kér ezen állapotok megszüntetésére. Széll Mihály mérnök terjedelmes válaszában bejelentette, hogy az utcák és járdák tisztántartásáról a Tanács az utkaparók által gondoskodik, akik mellé esetről-esetre nap-számok is fogadtatnak fel. Az utcák tisztántartásáról beállított költségvetési alap azonban már kimerült s evégből az ezután felmerülő munkálatok díjazása csak valamely rendelkezésre álló alaptól történhetik.

Dr. Fried Farkas az iránt szólal fel, hogy a főgimnáziumhoz vezető gyalogjárda tisztáltasság gondosabban és a Jósika-utcától az épületig vezető átjáró gondosan karban tartassék, ugyszintén a gimnázium mellett és környékén lévő utcák végrehalára teljesen rendeztessenek, mert a jelenlegi türethetetlen állapotok igazán elkeserítőek és úgy a szülők, mint az intézet vezetésének szempontjából tarthatatlannak, miután az iskolás gyerekek teméntelen sárt hordanak be az épületbe és azt ezáltal nem csak berondítják, hanem nagyban rongálják is. A mérnök ezen interpellációra adott válaszában megnyugtatta a képviselőtestületet az iránt, hogy a Tanács a gimnáziumhoz vezető átjáró, illetve járda karbantartásáról is gondoskodik, egyéb utca-rendezések pedig a rendes program szerint a lehetőséghez képest végeztetni fognak. A képviselőtestület utasította a Tanácsot, hogy szigorúan gondoskodjék az utca és járdatestek tisztántartásáról és ezen munkálatok díjazását valamely rendelkezésre álló költségvetési alap terhére folyósítsa.

A vízvezeték építési munkálatainak tárgyában napirend előtt felszólaltak még dr. Lőrinczy Ákos, dr. Balogh Elek, dr. Fried Farkas, Jeney Samu és dr. Balogh György, akik valamennyien arra irányították a figyelmet, hogy a vízvezetési munkálatok a város által szigorubban ellenőriztetendők, mert minden utcában a csőfektetéseknel a vállalat semmi tekintettel sem volt a csővek higiénikus tisztaságára, vagyis a fertőzések kikerülésére, sőt napokig, hetekig a szennyes, mocsaras vízben a folyókákban álltak a csővek és ilyen inficiált állapotban fektették azokat le és forrasztották össze. Ily körülmények között a fertőzés alig kikerülhet. A mérnök válaszában rámutatott arra, hogy a vízpróba nagymosásával az esetleges baktériumuk teljesen kimosatnak. A képviselőtestület azonban utasította a Tanácsot, hogy hívja össze a vízvezetési bizottságot és ez a szükséges intézkedésekre nézve hozzon határozatot, a melyek azonnal fogantositandók. Az erre vonatkozó elnöki választ aztán a képviselőtestület tudomásul vette.

Beterjesztette a Tanács a földgázra vonatkozó azon javaslatát, hogy miután a képviselőtestület korábbi ama határozata, hogy a részvénytársaságba 50000 koronás jegyzéssel belép, nem volt perpektuálható azon okból, hogy a város kikötései miatt a részvénytársaság nem alakult meg: az ujonnan alakuló részvénytársaságba a város 25000 koronás részvényjegyzéssel lépjen be. Élénk vita indult meg a tanácsi javaslat nyomán, a melyben felszólalásaikkal résztvettek dr. Lőrinczy Ákos, dr. Fried Farkas, Egerházy Lajos, dr. Balogh György, dr. Szenkovits Aurél és dr. Balogh Elek. Dr. Lőrinczy a tanácsi javaslattal szemben az ügynek teljesebb kifejtését és újból képviselőtestület elé hozását javasolta. Dr. Fried Farkas, Egerházy Lajos, dr. Szenkovits Aurél a tanácsi javaslatot pártolták s mint a városra nézve előnyöst, elfogadásra ajánlták. Vita bezáratván, elnök névszerinti szavazást rendelt el, melynek eredményeként a képviselőtestület egyhangulag fogadta el a Tanács javaslatát, mely szerint a képviselőtestület kimondja, hogy a földgáznak Tordára való vezetésére és itt leendő értékesítésére alakuló részvénytársaságba belép s mint ilyen 25000 koronát jegyez. Ezzel szemben a város ki-

köti magának, hogy részére a részvénytársaságba egy igazgatósági és egy felügyelőbizottsági tagság biztosíttassék, továbbá, hogy a részvénytársaság tiszta jövedelmének 10%-a a különbeni részvényosztályon kívül Torda városának adassék.

Ez a város jövőjére nézve felette fontos határozat jelenleg 15 napi közszemlére van kitéve, melynek letelte után felsőbb jóváhagyásra fel fog terjesztetni.

A közgyűlésnek több tárgya nem volt.

SZÍNHÁZ

A színházi hét.

A második színházi hétről az alábbiakban számolunk be:

Pénteken Martoss és Jacobi kitűnő operettje a „Leányvásár” került színre majdnem telt házban, Gáspár Jenő gondos rendezésével. Harrison szerepét Gáspár Jenő játszta a tőle megszokott művészi temperamentummal és jóízű humorral. A közönség ezuttal is több ízben zajos tapsal hívta a lámpák elé. Kitűnő alakítást nyújtott Lucy szerepében Füzes Lenke, kinek művészi játékáért és énekéért ez estén is sok taps jutott ki. Bessy szerepében Szigethi Irén sok igyekezettel s eleven temperamentummal játszott. Igen jó volt Fritz szerepében Kun Dezső, kinek különösen táncos jelenetei általános derűs hangulatot keltek. Tom szerepében Csáki Antal ezuttal is igen ügyesen állta meg helyét, beigazolta, hogy ez egyike legjobb szerepeinek. Gróf Rottenberg szerepében Neményi direktor szintén kiváló kabinet alakítást produkált. Jók voltak Zöldi Hermin, Stella-Gida, Pelsőczy László.

Szombaton ünnepi est volt a színházban. Madách örökbecsű remeke: „Az ember tragédiája” került színre a szó szoros értelmében zsufolt házban. Minden jegy elkelt és bizonyára nemcsak a direktor tekintett szét gyönyörködve a zsufolt házban, hanem a közönség körében is igaz jóleső érzést váltott ki a telt ház szemlélése. „Az első igazán szép telt ház!” hangzott itt-ott ez a megjegyzés, amelyből a direktorral együttérző lelkek öröme beszélt ki. De más ideálisab, eszményibb szempontból is őszinte gyönyörűséggel töltötte el

koznak a szürke apácáknak, protestáns légátusoknak és „Chevra-Kadisha” szegény utasának, felekezeti különbség nélkül; emellett támogatják az irodalmat: könyveket vesznek részletfizetésre, perkoltséggal, ujságokat járatnak szentbuzgósággal, tagsági díjakat fizetnek a Kaszinónak, a koszos Dalárdának, a rezes bandának, a tűzoltóknak; őseiknek ócska sarkantyuit, dedapjuknak a zápfogait odaadják a „Kultur-ház”-nak. Keresztyéni türelemmel végigesznek és végigfizetnek minden rossz bankettet, megváltanak minden zászlóseget, koszorút küldenek minden temetésre, elvállalják a keresztapasságot a cigánysortól kezdve a Szindi patáig, fizetik a komapénzt, szóval kétkézzel, erejükön felül, ez a negyven-ötven tisztviselőcsalád áldoz a haza oltárára, a közügyért Tordán.

Jól teszik, helyesen teszik, panasz nélkül teszik; áldja meg érte őket a jó Isten! Dehát ilyen állapotok mellett, ilyen apró cseprő harácsolás és sarcolás után,

vajjon helyes lenne e egy újabb egyesület alakításával ennek a sok bajjal küzdő szegény vidéki városnak tisztviselő társadalmát ismét megadóztatni?

Mert hát egy irodalmi társaság megalakítása anyagi teherrel is jár. Nem sokkal, az igaz! De a tagsági díjak fizetésével, mindenesetre újabb adót kellene kiróni, részint azokra, a kik működnek, részint azokra, a kik pártolják, már pedig 10—15 egyesület után, még egy újabbat alakítani nem valami népszerű eszme egy vidéki városban, a hol amugy is drága a kenyér.

Ha az öreg báró Jósika Miklós feltámadna, és tanácsot kérné tőle, hogy alakítsak-e az én tollforgató társaimmal az ő dicső emlékezetére, egy irodalmi társaságot, bizonyára így szólna hozzám: kedves öcsém, köszönöm a te hazafias, buzgó igyekezetet, de úgy látom elköltöztetek Tordáról a Bethlenek, Kemények, Thoroczkyak, Palocsaiak, Bánffyok, Jósikák meg a többi tehetős, áldozatkész uri familiák, hagyj békét és sohse nyaggasd

azt a néhány tintából és papirosból élő tisztviselőt; a kiknek első kötelességük kenyeret keresni és robotos munkában görnyedni a családjukért és a hazáért.

Adót úgy is eleget vet ki reájuk a finance, miniszter, meg a társadalom, ne rójjon tehát reájuk pótdót az irodalom.

Én megfogadom, a magyar regényírás atyamesterének, báró Jósika Miklós-nak jószágos intelmét és nem vágom ebbe a nagy fába a fejszémet.

Ezzel nem azt mondom, hogy ne dolgozzunk, ne munkálkodjunk erőnkhez mérten, lelkesedéssel, ingyen a közügy javára. Igenis vegyünk részt mindnyájan, a kik a tollat forgatják, azokban a felolvasásokban, melyeket az állami főgimnázium érdemes tanári kara rendez, heteken keresztül, minden esztendőben. De ehez nem kell se cégtábla, se tagsági díj, csak önzetlen hevület és lelkesedés.

Az nem baj, ha a névjegyünkre nem is írjuk oda, hogy tagjai vagyunk a „báró Jósika Miklós Társaság”-nak.

Budapest **Törs és Ormai** Kolozsvár

városi vízműépítési vállalata TORDA.

Telefon: 180.

Iroda: Vallásszabadság-tér 29.

felkünk ez a zsufolt ház, mert hiszen megállapíthattuk ebből, hogy a mai kor irodalmi izlése nem ferdült el még oly mértékben, mint ahogy erős hangú vádoló azt hirdetik. Ime szép cáfolata volt ennek s egyszersmind fényes bizonyítása a tordai színházjáró közönség szellemi nivójának az, hogy „Az ember tragédiája“-nak, nemzeti irodalmunk ezen kiváló értékű mesterművének is megvan a közönsége, nagy közönsége, sőt sokkal nagyobb, mint a mai gombamódra termő, sületlen operetteknek.

Neményi direktor rendezésének szakértői gondossága mindvégig megérzett a hatalmas koncepciója, mozgalmas és széles technikai alapra fektetett darab szépen gördült, összevágó előadásán. Különösen ki kell emelnünk az egyes képeknek feltűnően művészi diszlevezését. Mi sem bizonyítja jobban a direktor dicséretre méltó nagy ambícióját, mint ennek a darabnak fényes kiállítása. Óriási anyagi áldozatokkal minden egyes képhez a legművészebb kivitelű s a színpadi hatás és illúzió felkeltésére meglepően alkalmas új diszleteket, háttérfüggönyöket stb. festetett. Ezek a diszletek nem is tévesztették el hatásukat, mert minden egyes függöny felgördülés után az őszinte meglepődés és dicsérettel vegyes bámulat lett urrá a közönségen.

Ádám szerepét Boros Emil játszta mindvégig drámai lendülettel, erőteljes, markáns, művészi színezéssel s lelkes ambíciót eláruló művészi készséggel. Különösen kellemesen érvényesült nagy szerepében mély hangjának finom zengzetesége, jó alakja; azonban ezuttal is hangoztatnunk kell, hogy alakításának sikeréből, hatásából mily sokat ront le azáltal, hogy egyes jeleneteiben, amikor főképen szerepének temperamentosabb motívumait akarja érzékeltetni, annyira gyorsan beszél, hogy szavait még az első sorokban ülők sem értik. A tiszta beszéd a legelső, legelső színészi követelmény.

Kitűnő partnere volt Borosnak Éva szerepében Radó Rózsi. Elsőrangú művész tehetség, aki ebben a nagy és minden képen más jellegű szerepében is meghódította magának a közönséget. Szerepének minden legkisebb részét gondos tanulmányozás és belemélyedés után művészileg juttatta érvényre s az őszinte erős drámai hatás felkeltésének valóban a szívek és lelkek mélyéig hatni tudó mestere. Sok őszinte taps szolgáltatta a kiváló művésznőt lámpák elé. Lucifer szerepét Neményi direktor játszta kiválóan sikerült művészi felfogásra valló, mélyen átgondolt alakítással. Méltán megérdemelte a közönség elismerésének beszédes bizonyítékait, a zúgó tapsokat. Az egyes képekben, különböző szerepekben hatásos, sikerült alakítást nyújtottak Füzes Annuska, Juhos Margit, Füzes Lenke, Erneyei János, Kun Dezső, Gáspár Jenő, Csáki Antal, Horváth József, Szelényi Ilonka Stella Gida. A különösen hatásos Miltiades-jelenetben kedves jelenség volt a kis Neményi Lilike, aki Kimon szerepét bájosan, művészi alakítással játszta meg. A darab minden egyes szereplője kivette részét az össziskeréből, amely az egész társulatnak méltó dicséretéül értékelendő. A szereplők fényes jelmezei, valamint a kar és zenekar működése egyaránt a legmelegebb elismerést váltották ki. Ugy véljük, hogy erre az előadásra a tordai közönség mindig felémelő érzésű emlékezéssel, Neményi igazgató pedig jogosan büszke önérzettel tekinthet vissza.

Vasárnap délután félházbán „A kis lord“ című énekes életkép került színre. Cedric szerepét Neményi Lilike játszta

elragadó kedvességgel és bájos színezéssel. A közönség lelkes tapsokkal sűrűn fejezte ki a kis kedvenc iránti szeretetét és elismerését. A darab többi szereplői: Horváth József, Gáspár, Erneyei, Stella Gida, Radó Rózsi és Füzes Annuska mindnyájan sikerült alakításukkal hozzájárultak az előadás sikeréhez.

Vasárnap este Willner és Bodansky látványos nagy operettje: „Abraham a menyországbán“ került előadásra. A szereplők gördülékeny jó összjátékot produkáltak. A „Jó reggelt“ című estilap kiadóját, Fischer Pált Gáspár Jenő személyesítette a már tőle megszokott, finom humorral, s minden tekintetben művészi játékkal. Ridy szerepét Juhos Margit játszta ügyesen, ki ezuttal is kitűnt csengő tiszta hangjával. Csóthy Ábris, főmunkatárs szerepét Csáky Antal kreálta nagy ügyességgel, igazán művésziessé. Igen jó volt Deszka Rózsi szerepében. Szigethy Irén, ki eleven játékaért ezuttal sok tapsot kapott. Kisebb szerepekben jók voltak még Szelényi Emilia, Perényi Meláni, Boros, Kun. A zenekar is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a közönség egy igen kedves estére emlékezhetik vissza. (—)

Hétfőn zóna előadásul ismét a „Limonádé ezredes“ című énekes vígjáték ment telt házbán, a régi szereposztással, Gáspár Jenő ügyes rendezésével. A közönség ezen az estén is derűs hangulattal áthatva sokat tapsolt Gáspár pompás alakításának, ugyisint Füzes Lenke, Juhos Margit, Szelényi Emília és Szelényi Ilonka kitűnő játékaiknak.

Kedden ismét újdonság ment, mégpedig hirtelen műsorváltoztatással. „A rabló lovag“ volt hirdetve és előirányozták a nagy ismeretlenség homályából „A piktorok“ című 3 felvonásos vígjátékunkat kerestelt idétlenséget. Üres ház volt, de nem is érdemelt ez a darab nagyobb közönséget. A jelenlevők méltán boszankodtak azon, hogyan lehetett „beadni“ nekik egy ilyen lehetetlen sületlenséget. Minden művészi értéket nélkülöz ez a groteszk bolondság, a melynek 3-ik felvonása egyenesen keresztre feszíti a jó ízlést és a mindennapi élet profán sarába rántja le a színeszet Muzsáját. Jól láttuk, hogy a Noémi szerepének majdnem undorító reálitása miatt a 3-ik felvonás derekán többen eltávoztak a színházból. A darab szereplői egyébként legjobb törekvésükkel igyekeztek lelket adni a különben lélek nélküli darabnak. Különösen Csáki, Gáspár, Füzes Annuska, Füzes Lenke és Horváth váltak ki alakításukkal, de ők sem tudták legjobb igyekezetük mellett sem eloszlatni a közönség általános lehangoltságát, a melyet ez a lehetlen s a tordai színpadon végkép megbukott darab inspirált.

Szerdán az „Asszonyfaló“-t Stein és Lindau operettjét adták Gáspár Jenő rendezésében, csaknem egészen üres padosorok előtt.

Maros Béla honvédőrnagyot az asszonyfalók klubjának elnökét Csáky Antal játszotta temperamentumos elevenséggel. Rafainé szerepében igen jó volt Szelényi Emilia s ugyisint Tilda szerepében Füzes Lenke, ki ezen szerepét is a tőle már megszokott művészi alakítással játszta meg és ez estén is sok tapsot kapott kellemes énekéért s eleven táncáért. Mary White személyesítője Juhos Margit ugy finom játékaival, mint énekével igen sokszor ragadta taparra a nézőket. Gáspár, Stella Gida, Kun mind igen jók voltak.

Csütörtökön újdonságot láttunk. A Csitri c. 3 felvonásos vígjáték került színre sajnos, csak félházbán, pedig ugy a vonzó hatású darab, mint a sikerült előadás telt

házat érdekeltek volna. Colette (a Csitri) szerepét Füzes Annuska játszta tökéletes, bravuros művészettel. Ebben az érdekesen megrajzolt, sok-sok tarka színmozaikból összeszótt jellem szerepbe annyi igazi érzést, liktető, pezsgő, vérőstönző életet, a naivitás kristály prizma által áttört meleg, színes, ragyogó temperamentumot tudott beleönteni, hogy ezáltal, mint a muzsika elhívott, Múza — csóktól illetett mestere: — a varázslat kékjét inspirálva az egész házra, — mesterileg játszotta a közönség lelke hurjain — s meghódított magának fent és alant minden szívet... Hódítás és diadal... e két gazdag tartalmú szóval örökítheti meg életé naplójában ezt az estét a kis — „Csitri“... Az annyiszor kikapott, meleg szívvel kényeztetett, elragadóan bájos kis Csitri...

A Delanoy szerepében Boros Emil kiválóan érvényesült. Szép szereptudása, behizelgő mély hangja, szép alakja, ügyes alakítása ezuttal is hatással voltak a vele szemben is hálás közönségre, mely látható készséggel örült annak, hogy ebben a szerepében Boros már figyelemmel ügyelt arra, hogy érthetően, tisztán tagolja beszédét. Igen karakterisztikus, művészi alakítása volt Szelényi Emiliának az Aglae, Gáliczky Margit a Hortense, Radó Rózsi a Nancy és Gáspár a Simonean szerepében. A darab többi szereplői is: Erneyei, Stella, Pelsőczy, Zöldi Hermin, Mikei Rózsi és Horváth kitűnően oldották meg feladatukat. A három első felvonás pompásan gördült, a negyedik már kisebb zökkenésekkel, voniatottan ment. A darab a legkellemesebb hatást tette a közönségre, mely a legjobb hangulatban távozott a színházból. Bizony a „Csitri“ mehetne még egyszer!

Pénteken zóna előadásban „Az ember tragédiája“ ment ismét a régi szereposztással. A hálás közönség ezuttal is bő mértékben fejezte ki a szépen görgült összjáték szereplői iránti elismerését.

B. E.

Ma este Molnár Ferenc nagy hírű új darabja „A farkas“ című vígjáték került színre. Bizonyára telt ház lesz, hiszen Budapesten állandóan telt házbán adják e darabot, csak most került színre Kolozsváron is s a külföldi nagy színházak mind vetélkedve szerezték meg a darabot előadásra.

Vasárnap este a Tordai Dalkör javára az „Erős láncok“ című újdonság került színre. Tekintve azt, hogy az előadás jövedelme a Tordai Dalkört segítyezi és ezzel a szingazgató humanitásának és áldozatkészségének igen szép bizonyítékát adja: nem kételkedünk abban, hogy a közönség telt házzal fogja elismerését dokumentálni.

Jövő heti műsor:

Vasárnap d. u.: Leányvásár (Félhelyárak.)

Vasárnap este: Erős láncok. (Dalkör javára.)

Hétfőn: Lengyel menyecske. Zóna.

Kedden: Gésák. Új diszletekkel.

Szerdán: Bál az udvarnál.

Csütörtökön: Tengerész Kató. (Ujd.)

Pénteken: Ártatlan Zsuzsi.

Szombaton: Éva. (Újdonság.)

Vasárnap este: Rabló lovag. (Ujd.)

SÓVIRÁGOK.

A meszelés. Egyik vármegyénkbeli faluban szájs- és körömfájás volt. Amikor megszűnt a betegség, az állatorvos elrendelte, hogy minden istállót meszeljenek

MIT KIABÁLTOK ?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsóbb árakban készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában

MIT KIABÁLTOK ?

ki. Meg is vizsgálták aztán a rendelet végrehajtását. Az egyik atyafinak az istállójában a meszelésnek semmi nyoma sem volt.

— Miért nem meszelte ki az istállóját atyafi — kérdi tőle az állatorvos.

— Hátszen nem a pajta volt beteg, hanem a tehen. Én a tehenet meszeltem meg, 'iszen annak fajt a lába! . .

*

Székely éss. Beállit az alispánhoz egy székely atyafi valamely ügyes-bajos dolgában s azzal kezdi instanciáját, hogy:

— Azért következtem a méltóságos ur elébe . . .

Az alispán közbevágott:

— Nem vagyok én méltóságos. Alljunk meg atyámfia!

A székely visszariposztott:

— Sohase busuljon ezen a kis tituluson a — tekintetes ur! Alár mennyit mondok is, csak annyi ragadhassek meg belőle, amennyi dukál; a többi ugyis szépen lepotyog magától. Nekem meg nem kerül pénzbe . . . (K. D.)

*

— **A gólya.** A gyerekszobában a gyerekek azon tanácskoznak, hogy hova, mikor, milyen házakhoz viszen a gólya gyermeket és van-e a dolgában valamilyes rendszer.

Hosszas tanácskozás után egyhangulag a következőkben állapodtak meg:

— A gólya a gyerekeket rendszeresen délután vagy éjszaka viszi oda, a hova akarja és pedig csak olyan házakhoz viszen, a hol van férj és van feleség. Egy férj és egy feleség. Ezekből lesz aztán másnap az apa és az anya és pedig a férjből lesz az apa és a feleségből lesz az anya.

Az egyik gyerekben azonban a fentiek szerint kialakult megállapodások után is maradtak némi kételyek, mert elgondolkozva e szavakkal fordult az egyik kis fiuhoz:

— És mit csinálnál te, ha véletlenül a gólya egy délután *neked* vinne egy gyermeket?

A fiu egy percre meghökkent a nem várt kérdésre, de csak egy pillanatra. A következő pillanatban már felvillant a szeme s kipirult arccal így vágta ki magát a nehéz helyzetből:

— *Hírrtelén megházasodnám!*

— A társaság ezután többé nem is tárgyalta ezt a kérdést, miután így minden tekintetben megnyugtató megoldáshoz jutott. (K. D. nyomán.)

Emlékeztető naptár.

November 30-án d. u. 3 ó. Az áll. polgári leányiskola Erzsébet-ünnepélye az intézet tornacsarnokában.

December 1-én d. u. 3 ó. Az Emke Torda-Aranyos vármegyei választmányának alakuló közgyűlése a városháza közgyűlési termében.

December 7-én Fogarasi József városi tanácsos 40 éves szolgálati jubileuma. D. u. 3 ó. a városi közgyűlési teremben. Este 8 ó. társas vacsora a Vigadóban.

December 20-án reggel 7 órakor pótsorozás a vármegyeház kistermében.

December 26-án este 8 ó. A tordai függetlenségi kör bálja a Vigadóban.

December 31-én este 8 órakor a Nőegylet Sylveszter-tehaestélye a Korona-vendéglő éttermében.

Január 11-én este 8 ó. Diák-bál a Vigadóban.

Január 18-án este 8 ó. A Nőegylet bálja a Vigadóban.

Január 25-én este 8 ó. A Tordai Iparosok Önképző Egyletének álarcos bálja a Vigadóban.

HIREK.

Itt van a tél.

Itt-ott már szálingóznak a hópihék, a zuzmarától fehérlik erdő s mező, hideg északi szél sivit a tarlott mezőkön keresztül, hatalmas léptekkel közelít a tél. A természet rendje így kívánja azt, forró nyár követi a napsugaras tavaszt. S a gyümölcsérlelő ős után tél apó érkezik. De ez esztendőben a sok nyomorúság közepette mintha még a természet is a föld gyermeke ellen esküdött volna össze, el-sikkadt tavaszunk, a nyár rövid volt s a szép őszi napok teljesen elmaradtak. Annál ridegetben, kérérlhetetlenül köszönt be a tél. A szegények, nyomorultak félelmetes ellensége.

Máskor ilyenkor még a bágyadt őszi napsugár aranyos fényét hintette szerte szét, ma ködös, borús, zimankós idő fagyasztja ereinkbe a vért. S míg távol keleten egymást irtják az ellenséges hadak, addig mi itthon remegve lessük az ujságok híreit. Vajjon ahhoz a sok nyomorúsághoz, melyekkel ez az esztendő meglátogatott, nem járul-e még újabb veszedelem is? Nem kell a mi fiainknak, véreinknek is a csatamezőre vonulni, megvédelmezendő érdekeinket?

Hogy mit jelent egy téli hadjárat, idegen mezőkön, kietlen tájakon — arra a hisztorikusok megadhatják a választ. Csak forgassuk szorgalmasan az élet legnagyobb könyvét, a történelem lapjait s megtudjuk belőle, hogy minő rettenetes pusztítást követ az ember-vetésekben a hideg s rossz táplálkozás által elgyöngült szervezeteken, egy téli hadjárat.

Ezért ez esztendőben nem köszöntjük oly vidáman tél apót, mint szoktuk az elmúlt években. Nem vidit fel a csilingelő szánkó ezüstös hangja, s nem mulattat talán a koresolyázás sem. A téli sportok sok gyönyöre lelohad, ha elgondoljuk, mi várhat még mireánk, erre a szerencsétlen országra ez esztendőben.

A szegények nyomorúsága már amugy is elegendő. A tél szigorát amugy is nehezen viselik el. Hiányos ruházat, még hiányosabb táplálkozás nem tud lépést tartani a hideg időjárással, melyet még fűtéssel sem ellensúlyozhatnak.

Itt a legfőbb ideje, hogy a mi jótékonyági egyesületeink, a mi házi nyomorultjainknak siessenek segélyére s emeljék fel az elbukottakat, akik már eleve lemondottak arról, hogy sikeresen küzd-hessenek egy előreláthatólag igen kemény s szigorú téli időszakkal.

Ködös, borús téli alkony szomorú árnyéka vetődik ide az asztalunkra. Mintha valamely borús sejtelem ülné meg kedélyünket, olyan szomorúan, lehangoltan tekintünk e kegyetlen időszak elé, mintha a tél első lehellete belénk fagyasztotta volna mindazt a lelkes hevet, tüzes akaratot, mely más időkben hevitette keblünket. Künt hideg északi szél sivit a kémények felett s belül nem hevit, nem forral semmi, ami ellensúlyozhatná azt a lehangolt-ságot, mely az események tekintetekor erőt vesz kedélyünkön.

— Mit irnak az „Aranyosvidék“-ről Nem kérdés, de szerény, jószándéku, nemes ideálok által sugalt, inspirált munkánk értékének igaz elismerése iránti jogos örömünk ösztönöz arra, hogy rátereljük egy pillanatra a köz figyelmét arra az általános elismert és értékelte pozícióra, melyet lapunk a vidéki sajtó-organumok között elfoglal.

Hűen beszél erről mindig sulyos szavu, derék laptársunknak: a „*Dési Hírlap*“-nak nov. 26-án megjelent 48-ik száma, melyben a szintársulatnak itt működése alkalmából szószerint a következő reánk vonatkozó közlemény jelent meg:

„*Neményi társulata*, mint azt hírül adtuk, folyó hó 16-án Tordán kezdte meg működését. Nem mondhatni, hogy nagyon tele házak előtt, de viszont a közönség meleg érdeklődése és megelégedése mellett tartja többnyire újdonságokból álló előadásait. A tordai közönség jóvéleményét is megszerezte már Neményi, mert, amint az *Aranyosvidékből*, *Erdélynek eme leg-tartalmasabb, s egyik legjobb lapjából* értesülünk, a társulat az igényeknek, s annak amit kívánnunk szabad, teljesen megfelel.“

Jól esik minden további kommentár nélkül elkönyvelnünk ezt a lapunk iránti őszinte elismerést. (Szerk.)

— **Kirendelés.** A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke a tordai kir. törvényszékhez az 1913. év tartamára az esküdtbíró elnökévé Dr. Szász Iván kir. tvszéki elnököt, helyettesévé: Budovszky János kir. tszéki bírót rendelte ki.

— **Fogarasi József városi tanácsos 40 éves jubileuma.** Igen jelentőségteljes, impozáns és meleg hangulatu ünnepsége lesz Torda város tisztviselő-karának december hó 7-én. E napon a tisztikar Fogarasi József városi tanácsos 40 éves szolgálati jubileumát ünnepli. Tekintettel arra, hogy már maga az a tény, hogy valaki egy városközönségének állandó, osztatlan bizalmából 4 évtizeden át szolgálja a várost erős, nem lankadó energiával, testi és lelki üdeséggel, odaadó buzgósággal, a beamter világban a legszebb ritkaságok közé tartozik s tekintve továbbá azt, hogy e város négy évtizedes története, fejlődése, haladása, szoros összefüggésben van a jubiléus rokonszenves egyéniségével: ezen momentumok igen meleggé, meghitté és impozánssá fogják tenni ezt a szép ünnepséget, melynek keretei bizonyára messze túlterjednek a városháza falain és a tisztviselői-kar keretein és ugyszólván ez a jubileum Torda város egész közönségének ünnepe lesz.

A jubileumi ünnepség két részből fog állani. Délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében fog lefolyni az ünnepségnek testületi, hivatalos jellegű része; este pedig 8 órától kezdve a Vigadó vendéglő éttermében népes társas vacsora lesz, amelyen már résztvesznek a többi hatóságok és hivatalok tisztikarai is, valamint a jubiléus nagyszámú jó

KOLOZSVÁR

Mátyáskirálytér 14 szám.

NEUMANN M.

és és kir. udvar és kamarai szállító

Képes árjegyzék ingyen és :: bérmentve ::

NAGY VÁLASZTÉK FÉRFI-, FIU- ÉS LEÁNYKA RUHÁKBAN!

Átmeneti felöltő 32 korona és feljebb!

Divat öltöny 36 korona és feljebb

emberei és tisztelői. Ennek a társas-vacsorának bankett-íveit a napokban bocsátják ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Szentmiklósy Árpád tordai m. kir. pénzügyéri biztost Alsókubinba kelyezte át, helyébe Moór Sándor pénzügyéri biztost helyezte Tordára.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Moór Sándor helyettes pénzügyéri biztost Tordára IX. fizetési osztályu pénzügyéri biztossá nevezte ki.

— **Hymen.** Dr. gróf Bethlen György földbirtokos, gróf Bethlen Ödön volt orsz. képviselő és neje: báró Wesselényi Sarolta fia eljegyezte a szép és bájos báró Jósika Paulát, báró Jósika Lajos és neje: gróf Eszterházy Ágnes leányát.

— **Baró Jósika Miklós-irodalmi-kör.** A napokban „Többen“ aláírással egy nyílt levél jelent meg a kolozsvári „Ellenzék“-ben. E cikknek írói arra kéri fel Lovassy Andort, vármegyénk költői lelkü alispánját, hogy vegye hivatott kezébe a szervezés zászlóját oly célból, hogy megalakíttassék Tordán a város és megye tollforgató embereiből a „Baró Jósika Miklós irodalmi kör.“ Erre a nyílt levélre Lovassy Andor alispán egy „Válasz a nyílt levélre“ című, hangulatos, kedves, elragadóan szellemes költői vénával megírt cikkben felelt ugyancsak az „Ellenzék“-ben.

Ezt az élvezetes, poétikus, aranyos humortól beragyogott válaszlevelet — mint városunk és vármegyénk közönségét nagyon közelről érdeklő irodalmi csemegét — mi is leközzöljük lapunk ezen számának *Tárca* rovatában.

Felhívjuk rá t. olvasóink szíves figyelmét.

— **Esküvő.** Fazakas Ilus és Szilágyi András december 8-án délután tartják esküvőjüket.

— **Torda vásárai.** Ily címmel mult számunkban megjelent vezércikkünk városszerte élénk hatást keltett. Erre vall az a sok levélbeli megkeresés, mely kivétel nélkül az elismerés és köszönet hangján üdvözli szerkesztőségünket azért, hogy e fontos közérdekű témára a közérdeklődést rátereltük és vásáraink megfelelőbb rendezésének eszméjét felvetettük. Értesülésünk szerint városunk iparosai és kereskedői közelebről az ügy érdekében kéréssel fordulnak városunk képviselőtestületéhez és a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához.

— **Diák-bál.** Főgimnáziumunk diák ifjúsága az idei farsangon is egy meleg hangulatu mulatsággal kedveskedik a közönségnek. Január 11-én este 8 órától kezdve diák-bált rendez a Vigadóban. E kedves multság sikere érdekében a rendezőség már is lelkesen buzgolkodik s minden jel arra mutat, hogy az idei diák bál is a farsang egyik legkellemesebb hangulatu mulatsága lesz.

— **A vármegye virilistái.** Torda-Aranyos vármegye törvényhatósági bizottságának legtöbb adót fizető (virilis) tagjainak 1913 évre vonatkozó névlajstromának összeállítása tárgyában a vármegye állandó bíráló választmánya Dr. Beteagh Miklós főispánunk elnöklete alatt f. hó 16-án ülésezett. Az előadói tisztelet Bodor Ákos vármegyei I. oszt. aljegyző látta el. A gyűlés megállapította a

névjegyzéket, mely a legközelebbi megyei közgyűlésen kerül bemutatóra. Az egyszeresen számított legnagyobb adóösszeg 3668 K 65 fill., a legkisebb pedig 434 K 60 fill., míg az 1886. évi XXI. t. c. 28. §-a értelmében kétszeresen beszámítani kért legmagasabb adóösszeg 5541 K 26 fill., a legkisebb 452 korona.

— **Erzsébet királyné emlékeztetőre.** A tordai áll. polg. leányisk. 1912. nov. 30-án d. u. 3 órakor az intézet tornacsarnokában Erzsébet királyné emlékére gyászünnepélyt rendez az alábbi tárgysorozattal: 1. Hymnusz, éneklük a növendékek. 2. Erzsébet királynéről felolvás Orbán Viktoria polg. isk. tanárnő. 3. Zongorázik Vajna Margit polg. isk. tanárnő. 4. Szavaj Gönci Róza IV. o. polg. isk. tan. 5. Énekelnek a növendékek. 6. Melodráma. Előadják Székely Irma és Tóth Ilona III. o. t. 7. Szózat éneklük a növendékek.

— **Országos vásár Tordán.** A tordai decemberi országos vásár 3-ikától 5-ikáig fog tartani 3-án, 4-én és 5-én lesz az állatvásár, 6-án a kirakóvásár.

— **Elégett gyermek.** A szülői gondatlanságnak, illetve a hiányos felügyeletnek lett áldozata Nádasköröd községben Pintye János gazdának 2 éves Anna nevű leánya. A gyermek a kora délelőtti órákban a tűzhely körül játszadozott. Játék közben a tűzhelyből kipattant egy szikra, melytől a gyermek ruhája lángot fogott. Mire a gyermek hangos jajveszékésére a házbeliek elősiettek, már késő volt. Pintye Annának már csak a szénné égett kis holttestére találtak. A szerencsétlenségről telefonjelentés érkezett a kolozsvári törvényszékre, a honnan Gócs Jenő vizsgálóbíró, dr. Kerekes Gyula törvényszéki orvossal még tegnap délután kiszállt a helyszínre s boncolás megejtése s vizsgálat bevezetése végett.

— **A tordai női munkás-gimnáziumra leendő felvétel végett** jelentkezni lehet Székely János polgári iskolai igazgatónál. A női munkás-gimnázium szervezése közelebről teljes befejezést nyer. Előadások a polgári leányiskola rajztermében fognak tartatni.

— **Új telefon előfizetők.** Örömmel regisztráljuk városunkban a telefon terjedését. A júniusi hivatalos előfizetői jegyzék kiadása óta bekapcsoltattak: 107. Mandula Lina Aranyas vendéglő. 108. Törs és Ormai vízvezetési építési vállalata. 109. Városi vízmű. 110. Szabó és Kandó diszműsaru kereskedése. Bekapcsolás alatt állanak: Lőrinczy Dénes unit. esperesi hivatal, Egerházy Lajos ev. ref. papi hivatal. Dr. Balogh Elek ügyvéd lakása. M. kir. sóbánya hivatal. Itt említjük meg, hogy Szentmihály, Bágyon, Sinfalva, Vártalva, Kövend, Aranyospolyán és Alsójárától Tordaszentlászlóig a közvetlen vezetékek szintén engedélyeztetett s e vonalak építését is rövid időn belül megkezdik.

— **Az 1913. esztendő.** Az 1913. évben, amely szerdával kezdődik és végződik, látható, hogy nap és holdfogyatkozás nem lesz. Az uralkodó bolygó a Vénus. A farsang mindössze 29 napig, január 7-től február 4-ig fog tartani. Husvét igan korán lesz, március 23-án, pünkösd pedig május 11-én. Ezen ünnepek második napját tudvalevően a pápai rendelkezés értelmében már a jövő évben elejtik. Vízkereszt hétfőre, áldozó csütörtök május 1-re, Péter Pál vásárnapra, Nagybologasszony péntekre esik. Szeplőtelen fogantatás ünnepe hétfői napon lesz. A görög-katoliku-

sok husvétja öt héttel későbbben lesz, mint a római — katolikusoké t. i. április 27-én.

— **A tordai polgári leányiskola fejlődése.** Örömmel adjuk hírül, hogy polgári leányiskolánk Székely Jan s igazgató gondos és szakszerű igazgatása, vezetése alatt az utóbbi időben mily nagy arányu fejlődésnek indult. Évről-évre mind több és több szülő adja e minta iskolába gyermekét, ki itt helyes szellemű nevelés-oktatás által bő mértékben meríthet az általános tudás és szükséges ismeretek áldásos forrásából.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter egy most leérkezett leiratában engedélyezte, hogy az 1913—14. tanévtől kezdve az intézet III-ik és IV-ik osztálya is párhuzamossá tétessék, miután az osztályok nagy létszáma ezt szükségessé teszi. Az I. és II. osztály már régebbi idő óta párhuzamos. Az iskola fejlődése folytán új tantermek és igazgatói lakás építése válik szükségessé. Ezeket az építkezéseket közelebről fogantatosítják.

Az új iskolával kapcsolatos női kézi munka-tanfolyam is a legszebb hivatás szolgálataiban izmosodik, fejlődik. Közelebről női munkás csoporttal fog bővíteni s ennek előadója Füssü Kata a kiváló varrónő lesz. 25 növendék már is jelentkezett. További jelentkezések Székely János igazgatóhoz jelentendők be.

— **Kisgazdák a többtermelésért.** A mult évben Baranya, Békés, Pozsony, Nyitra és Kisküküllő megyékben 20—30 községben 3—3 olyan kisgazdát választottak ki, akik az ottani gazdasági egyesület ellenőrzése alatt végeztek kísérletet oly módon, hogy egy holdat megtrágyáztak 150 kg. szuperfoszfáttal, egy holdat pedig trágyázatlanul hagytak. Baranyamegyében a műtrágyázott kat. holdon termett átlagosan 1068 kg. buza, 1564 kg. szalma. A műtrágyázatlanon termett 971 kg. buza s 1463 kg. szalma. Terméstöbblet 97 kg. buza és 101 kg. szalma, a rozsnál pedig a terméstöbblet 142 kg. szem. Békés megyében termett kat. holdanként 1247 kg. mag, műtrágyázatlanul 1081 kg. Az átlagos többlettermés tehát 166 kg. mag. Nyitra megyében termett 1395 kg. mag és 1691 kg. szalma, a műtrágyázatlanon pedig 799 kg. mag és 1470 kg. szalma. Többlet termés tehát a búzánál 152 kg. mag és 224 kg. szalma, a rozsnál pedig 120 kg. mag és 311 kg. szalma. Pozsony megyében termett a műtrágyázott területen 909 kg. mag és 1253 kg. szalma, a műtrágyázatlan területen 734 kg. mag és 1154 kg. szalma, tehát terméstöbblet a búzánál 175 kg. mag és 99 kg. szalma, a rozsnál 136 kg. mag és 264 kg. szalma. Kisküküllő megyében a rendkívül rossz időjárás és rengeteg sok egér csaknem tönkre tette a vetéseket, mégis a műtrágyázás javára megállapított a búzánál 84 kg, szem terméstöbblet. Ezen kísérleteket tehát több 100 kisgazda végezte, s egyetlen egynél sem fordult elő, hogy a műtrágya terméstöbbletet ne adott volna, sőt a terméstöbblet mindenütt olyan nagy volt, hogy legalább 60—100% al nagyobb hasznot adott, tekintettel ama körülményre, hogy 1 q. szuperfoszfát ára csak 9—10 korona, holott ugyanolyan súlyu buza ára 20—24 korona.

— **Az EMKE tordaaaranyosvármegyei választmánya** rendes közgyűlését 1912 december 1-én, (vasárnap) délután 3 órakor tartja meg Torda város közgyűlési termében melyre a tagokat és az Egyesület tagjai közé lépni óhajtó érdeklődőket tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat: 1. A gyűlés megnyitása. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi és számvizsgáló-bizottsági jelentés. 4. Tisztviselők és választmányi tagok választása. 5. A választmány működési programjának tárgyalása. 6. Indítványok.

1912 november 28-án (csütörtökön) esti 6 órakor az Egyesült Kisegítő Takarékpénztár helyiségében elértekezlet fog

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a Portland cement-gyár KUGLER ÉS TÁRSAI BRASSÓBAN

Kapható: **Polonyi Sándor** fűszerkereskedésében Tordán.

470

tartani. Kérjük tagjainkat, hogy sziveskedjenek megnyerni az Egyesület tagjai közé belépésre újabb tagokat és az aláírási íveket lehetőleg már a közgyűlés alkalmával beadni méltóztatassanak. A választmány megbízásából: Dr. Wolff Gyula, az Emke tordaa, választmányának alelnöke.

— **Nyomor és bálozás.** Dévéről jelentik: Néhány nappal ezelőtt a társadalom vezető férfiai elhatározták, hogy az idei télen semmi mulatságot nem rendeznek, sem bált, sem családi estélyt, sőt kisebb összejövetelt sem és ilyenek megtartását minden erejükből megakadályozzák. Ennek az oka az, hogy a közgazdasági viszonyok nem megfelelőek a fölösleges pénzkidadásra. Az eszme az egész városban nagy rokonszenvvel találkozott.

— **Kitűnő naptár.** A régi közkedvelt „Erdélyi Kalendárium” 1913. évre is gazdag és élvezetes tartalommal, illusztrációkkal dusan diszitve hagyta el a sajtót és kapható most is csak 60 fillérért Fűssy József könyvkereskedésében.

— **A vármegyei közkórház élelmezése.** A vármegyei kórházi bizottság utóbb tartott ülésén Torda-Aranyos vármegye közkórházának, illetve a kórház betegeinek és alkalmazottainak házi élelmezését biztosítandó versenytárgyaláson aként határozott, hogy az 1912. november hó 1-től 1913. évi november 1-ig terjedő időre a szállításokkal az alábbi cégeket bízta meg. És pedig: a liszt, fűszer és gyarmatáruk, valamint egyéb fogyasztási cikkek szállításával a Szathmári Testvéreket, huszművek szállításával id. Zalányi Györgyöt, a kenyérművek szállításával Kleinhempel Sámuel. A borra nézve miután a pályázati határidőn belül ajánlat nem érkezett be, több borkereskedő köriratban lesz felhívva ajánlat benyújtására.

— **Lóvásár a török hadsereg részére.** Brassóban a napokon a török hadvezetőség kiküldöttéi nagy mennyiségű lovat vásároltak össze a török hadsereg számára. A lovak elszállítása már megkezdődött és pedig Románián keresztül Konstanzán át Konstantinápolyba.

— **A tordai ápolónői ingyenes tanfolyamra** a felvételi jelentezések még folyton tartanak. Jelentkezni lehet gróf Bethlen Sándorné Nőegyleti elnöknel, vagy dr. Borbély Samu kórházpazgató-főorvosnál, a tanfolyam előadójánál.

— **A Cigárillos általános forgalomban.** A pénzügyminisztérium közhirre teszi, hogy az általános forgalomban fölvevett Cigárillos szivar, amelyet eddig csak a budapesti, pozsonyi, zágrábi és fiumei körzetek hoztak forgalomba, ez évi december 15-étől kezdve az összes dohány-nagyárusoknál, illetve kisárusoknál is kapható lesz.

— **Újabb árvíz fenyeget** A folytonos esőzés és a héten beállott havazásból eredő hóolvadás a Maros vizét nagyon is megdagasztotta, annyira, hogy újabb áradással fenyeget. Az idén ezzel a Maros rmadszor áradna ki.

— **A tél a legjobb orvos!** A folytató változó életviszonyok nem csak új betegségeket hoztak létre, de még a régieket is súlyosabbakká tették. Ma már alig van ember, aki *köszvényben, csuszban, rheumában* és az ezen bajokat kísérő egyéb betegségeiben és fájdalmakban ne szenvedjen. A

modern orvosi tudomány felvilágosította a közönséget arról, hogy a betegségeket nemcsak a nyári fürdőkben kell és lehet gyógyítani, hanem a tudós, valódi gyógyulás elérésére a *téli kúra* még a nyári fürdőzésnél is *alkalmasabbak*. Ez az oka annak, hogy azok a fürdők, melyeket valóságos gyógyfürdő számba kell vennünk, nagy snit helyeznek a téli kúra bevezetésére és fentartására, mert télen a beteg kevesebb mozgást, szabadságot élvezhet, jobban le van fürdőjéhez és orvosához kötve és ezért nagyobb is a gyógyulások száma.

— Ez a cél lebegett a Nagyvárad mellett levő *Félix-Eürdő* igazgatósága előtt is, amikor 10 évvel ezelőtt a *téli kúrát* bevezette és azóta azt népszerűvé és hasznossá tette. A gyógyhatású hőfürdők és és meleg források használata nagyobb pihenést, kényelmet igényel, amire főként az őszi és téli idő alkalmas, amikor a gazda elvégezvén munkáját, nyugotabban foglalkozhatik betegségével is. A tisztviselő, a katona és bármely más alkalmazott is könnyebben veheti igénybe a *Félix-fürdő ritkahatású gyógytényezőit*, mert bármely fürdő használatával, kényelmes, jól fűtött szobákkal, zárt folyosókkal, jó magyaros kosztal együtt szóval *teljes uri ellátás fürdő használatla együtt hetenként csupán 56 koronába kerül*, tehát jóval olcsóbb mint a mennyibe például a nyári gyógyulás kerülne. szenvedő beteg bizonyára szívesen értesül arról, hogy a Félix-fürdő ideje téli kúra ideje megkezdődött és a sokféle betegségben szenvedő nemcsak csodáshatású források, de kellemes otthon, kitűnő orvosi felügyelet és magyar vendégszeretet várja.

— **Az ezredik Kakas.** Az idei karácsony kétszeresen ünnepe lesz Magyarországon legszebb, legnépszerűbb, művészeti és irodalmi tartalommal leggazdagabb élelapiánk, a Kakas Martonnak. December 22-én jelenik meg ugyanis megindítása óta az *ezredik száma*. Ez az ezredik Kakas Márton a magyar politikai, irodalmi és művészeti közélet legnagyobb neveivel, a tartalmában olyan terjedelemben jelenik meg, amilyenben magyar élelapi még soha. Lesz benne a többek között egy teljes, illusztrált humoros regény és külön művészi mellékletül egy nagy disszel kiállított szalonnaptár. A jubileum alkalmából a Kakas Márton elsőrangú magyar művészeknek díszesen keretezett tíz eredeti rajzát és elsőrangú írók műveiből összeállított tizenkét, egyenként huszonöt kötetes könyvtárat, összesen tehát háromszáz kötet könyvet sorsol ki előfizetői között. A sorsolásban, amely 1913. év január 8-án lesz, résztvesznek és a jubiláris számot is megkapják mindazok, akik legkésőbb 1913. január 6-ig legalább egy negyedévre a 3 korona előfizetési díjat a Kakas Márton kiadóhivatalának, Budapest, VIII. ker., József-körút 5. szám, beküldik.

Szerkeztői üzenetek.

Színházbarát. Jól esik őszinte elismerése főképen azért, mert a kritikus mestersége nagyon kényes, nagyon lövises. Hányszor betörök szegénynek a feje csak azért, mert meg nem alkuvó lélekkel — igazat írt. Köszönet és viszont szíves üdvözlét!

All. tanító. Verse sajnos, nem üti a közölhetőség mértékét, de felkérjük szíves ígérete alapján arra, hogy tudósításaival

támogassa lapunkat. Mint rendes, hűséges tudósítónak állandó tiszteletpéldányt küldենék.

Ifjuság. A diákbálon bakfis létére fehér vagy rózsaszínű bál ruhában vehet részt. Igen, bokáig érhet. Bizony, az éjjeli zenék, sajnos, ma holnap kimennek divatból. Jó mulatást!

F. A. Nem közölhető.

Anyakönyvi adatok.

Születtek.

Fekete Ferenc — Anna
Veress János — Erzsébet
Ifj. Szabó Gábor — Anna
Csatlos István — Lajos
Hocze Gergely — István
Podhorszki Mátyás — Anna
Kardos János — Anna
Ifj. Dániel József — József
Felező Vazul — Vazul
Bogya Ágoston — Lajos
Giricskó János — József
Katarig Lukács — Juliánna, Irén

Elhaltak.

Vesza Gusztáv — 8 hónapos
Özv. Sipos Jánosné — 79 éves
Szabó Károly — 63 éves
Id. Biró János — 91 éves
Szirb János — 18 éves
Özv. Hari Kristofné — 77 éves
Spalnakán Vazul — 1 hónapos
Singurát Sámuel — 53 éves
Kovács István — 11 hónapos
Isztrátya Mihály — 70 éves
Szabó Mártonné — 20 éves
Palóka László — 8 éves
Dr. Vass Jánosné — 29 éves
Asztalos Mária — 40 éves
Padurán Tivadar — 45 éves
Vesza Filimon — 9 hónapos
Székely József — 77 éves

Házasságot kötöttek.

Jánosek Ednart (Ödön) — Gliga Ilona
Varga József — Komjátszegi Ilona
Makavéj Sándor — Simonffy Anna
Márk János — Fodorean Mária
Székely László — Kocsis Rozália
Nagy Lajos — Gombos Mariska
Cheien Lajos — Nagy etelka
Kiorán János — Florián Viktoria
Czeper Miklós — Bodoci Lujza.

Közönség köre*)

Köszönet.

Mindazok, kik feledhetetlen drága jó feteségem halála alkalmából részvétüket voltak szívesek nyilvánítani, kérem fogadják hálás köszönetemet.

Dr. Vass János.

A cigaretta

csak akkor jó

ha a papír

RATIÓ

— A hálósobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a (Löcherer Cimexin) történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Mely ellen egyedül bizotsszer Kapható: Cs. Mike Márton gyógyszerárába Torda és a készítőnél (Löcherer Gyula gyógyszerárában Bártfán.)

Ha elegánsan, olcsón akar ruházkodni, menjen **Demeter János** férfiszabó divatüzletébe. Torda Kossuth-tér 3 szám alatt.

Ertesítés.

Torda város és vidéke közönségét tisztelettel értesitem, hogy

női divat és kalaptermemet

főter Amberboly házában helyeztem át (Tutsek Ferencz vasasboltja mellett) ahol tartok állandóan úgy nyári mint téli kalapokat a legújabb divat szerint és ugyisint divat termemben készítek Francia és Angol szabás szerint a legújabbban Costümöket aljakat bluzokat és különböző — mindenféle női ruhákat amire a hölgyközönség figyelmét különösen felhívom,

Szivespártfogásokat kéri
Amirás Irma.

Gönci Miklós és fia

szijgyártó és nyerges üzlete,
Torda — Főter 46-ik szám.

Tisztelettel értesítjük a helybeli és vidéki közönséget, hogy **üzletünket** ujjalag a legjobb hozzávaló **anyagokkal** elláttuk. Raktáron tartunk állandóan **magyar, német hámokat és nyergeket**, hozzávalókat a legdisebbestől a legegyszerűbbig.

Elfogadok minden e szakmába vágó új munkát vagy azoknak javítását.

Szives pártfogását
kérjük — tisztelettel

Gönci Miklós és Fia szijgyártó.

Ostornyelekben és korbácsokban nagy álasztékot tartunk

(—) **A tél küszöbén** is mindenkit érdekel az olcsó tüzelés. Érttesitem a n. é. közönséget, hogy a tűzifának folyton emelkedő drágasága miatt és t. vevőim kívánságára eladásra bevezettem a valódi porosz kösznet és porosz dió-köszet (pirszén). Ezen fűtési anyagok, úgy olcsóságuk, mint óriási fűtési képességük és tartós melegük által jóval felülmúlják a tűzifát. Okszerűen kezelve minden rendszerű kályhában kitűnően égnek, a porosz köszén főzésre is igen jó és tartós égésük által biztosítják az egyenletes és állandó meleget. Egyetlen próba mindenkit meggyőz. Öt m.-mázsán felüli rendelést a házhoz haza szállítottak, de 1—2 mázsa is rendelhető. Hogy vállalkozásomnak eredményesen megfelelhessenek és vevőim szükségletét pontosan kielégíthessem, előjegyzéseket a mai naptól kérve (telefonon is szám 72.) maradtam kiváló tisztelettel: **TUTSEK FERENC** vaskereskedő, Torda, Valássaabadság-tér. 12

*) A gyermek egészsége a legfőbbtöbb családi kincs. Ha a gyermek a Zoltán-féle csukamájolajjal táplálkozik, nincs baj, mert a betegségekkel szemben ellentálló, edzett lesz. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb mint a mienk, mert ott nincs család, hol a gyermekek a hidegebb évszak alatt ne fogyasztának csukamájolajat, s e célra nincs kiválóbb a Zoltán-felénél, mely kapható 2 koronaért Zoltán B. gyógytárában Bpest. és a gyógyszerárakban.

Füssy József
kiadó.

Sz. 741—1612 vható.

Averési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a kőozsvári kir. járásbíróságnak 1912 évi 14105 b. számú végzése következtében Dr. Deák Albert és Dr. Balogh Elek ügyvédek — által képviselt Udvarny Andráskőlozsvári lakos Mendel sörfőzde r. t. és Krausz Mária bpesti lakos javára elleni 800 korona s jár. erejéig 1912. évi augusztus hó 14-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 258koronára becsült következő ingóságok a. m. mozi színházi készülék, 1 biliárd asztal, 10 teás kanna, evőeszközök, sörös és boros poharak, 25 drb. fehér abrosz 20 kanál, 20 kés nyilvános árverésen — eladottnak.

Mely árverésnek a tordai kir. járásbíróság 1912-ik évi V. 809:1 sz. végzése folytán 800 korona — fillér tőkekövetelés ennek 1912 július hó 18-tól járó 6 o. kamatai és eddig összesen 100 korona 65 fillérben bíróság már megállapított költségeit erejéig és Tordán végrehajtást ssenvedők által haszonbérrel helyiségben a Vallásabadságtérén) leendő megtartására 1912 évi decem. hó 18 napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venniszándékozok ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Torda 1912 évi november hó 17 n.

Kormos János
kir. bír. végrehajtó.

VALODI GYALUI HAVASI MÁLNASZÖRP.

A topánfalvi „Aesculap“ gyógyszerár ajánlja a valódi havasi málnából legfinomabb süvegeukorral készített málnaszörpjét, mely az 1912 évi budapesti gyógyszerész kiállításán kitüntetve lett, 5 kilós csinos kosárúvegben utánvétellel, bérmentve bármely posta állomásra 9 kor. 20 fillérért.

F O G A K !

Alulírott van szerencsém Marosludas t. közönségét állandó tartozkodásomról ezennel értesíteni,

Szaktudomásom kiterjed a fogászat összes ágaira u. m. fogak és fogsorok a legjobb kivitelben, arany, platina alumínium és kautsukban, arany koronák, hidmunkák, szájpaddás nélküli fogsorok készítése, blombázások, valamint nem jól illő fogsorok átalakítására. Fogkezelés teljes érzéktelenesítéssel

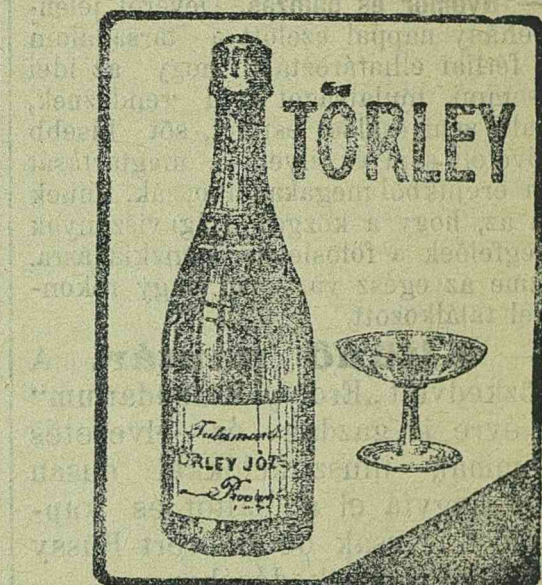
Mütermemet Marosludason közkivánatra állandóan

RÉGI PATIKA házában

rendeztem be, hol egész napon át a t. közönség rendelkezésére állok.

Nállam készített munkákért a legjutányosabb árak számítása mellett is 10 évi jótállást vállalom Birtokomban levő több hivatalos okmány elismerő köszönő levél is tanuskodik szakképzettségemről melyet nállam bármikor megtekinthetők.

B. pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel
brassói GREISING ALBERT műfogspecalista

Ujdonság! CITO. Ujdonság!

Likör kivonat.

A legkényesebb igényeket is kielégítő izletes zamatos likör készíthető a

„CITO“

likör kivonatokkal.

Kaphatók a következők:

<i>Schlibovits</i>	<i>Cseressnye</i>
<i>Angol keserű</i>	<i>Cacao</i>
<i>Seprő</i>	<i>Anandás</i>
<i>Absynt fehér</i>	<i>Császárkörte</i>
<i>zöld</i>	<i>Narancs</i>
<i>Törköly</i>	<i>Baracs</i>
<i>Vanillia</i>	<i>Allasch</i>
<i>Meggy</i>	<i>Benedictiner</i>
<i>Kömény</i>	<i>Peppermint</i>
<i>Chocolade</i>	<i>Zárda</i>
<i>Chartreus</i>	<i>Fenyő</i>
<i>Rózsa</i>	<i>Thea-likör</i>
<i>Kávé</i>	

1 liter likörhöz való CITO kivonat használati utasítással 50 fillér.

„Rumatol“

A legkitűnőbb rumot készítheti mindenki házilag a „Rumatol“ segélyével. Kitűnő zamat! Kellemes íz!

1 üveg, — 3 liter rum készítéséhez 60 fill.
1 üveg, — 5 „ „ „ 1 kor,

Kapható kizárólag:

Cs. MIKE MÁRTON

„Védangyal“ gyógytárában Tordán.

Névjegyek,

eljegyzési kártyák,
legelegánsabb kivitelben s legolcsóbb árban
készíttetnek

*** Füssy J. könyvnyomdájában ***

Mértékvetel végett kívánatra házhoz is elmegyünk.

Értesítés.

Torda város és vidéke közönségét tisztelettel értesítjük, hogy

Czipész üzletünket és Czipő raktárunkat

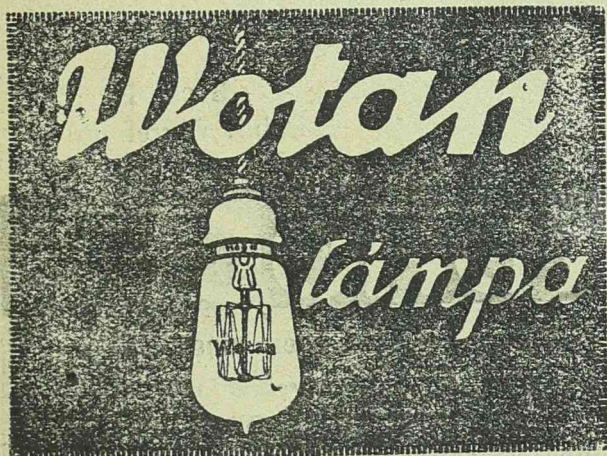
Főtér (Szabados háztól) Egyházfalva-utca 29 szám alá (Némethy József butorraktárával szembe) helyeztük át, a hol állandóan raktáron tartunk férfi-, női-, gyermek-, valamint sárcipőket és házi papucsokat nagy választékban, ugyszintén mérték utáni rendeléseket és javításokat a legjutányosabb árban pontosan készítünk. Vidéki rendelésnél elegendő egy ócska cipő beküldése.

A t. közönség szíves pártfogását és megrendelését továbbra is kérve tisztelettel

Maksay Testvérek

Egyházfalva-u. 29 sz.

A legjobb cipőcrém 16 fillér.

húzott drótszállal.

kb. 75% árammegtakarítás.

TÖRNETETLEN

Magyar

SIEMENS SCHUCKERT MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Bérkocsik,

a legmodernebbül, tisztán, csinosan és kényelmesen berendezve, jó lovakkal ellátva, méltányos ár mellett, mindig rendelkezésére állanak a t. utazó közönségnek. 815 1—52

Tisztelettel

Spatz Márton.

Torda, Jósika Miklós-utca 26.
Telefon szám 54.

✱ Az emberi kéz mint sérvkötő! ✱
Sensatiós találmány!

Kérjen ingyen prospectust! Zárt borítékban portómentesen küldi

POLLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet Budapest, VII. Rákóczi-ut 10. felemelet.

Sz. 7778—1912. tkvi.

Hirdetmény.

Aranyosvágás község telekkönyve — edő legelő elkülönítés következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra, melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. tcz. és az 1891 XVI. tczikek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892 XXIX. tcz.-ben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé; 1., hogy mindazok, kik az 1886 — XXIX. tcz. 15 és 17 §§-ai alapján ideértve §-oknak az 1889 évi XXXVIII. tcz. 3 és 6 §§-aiban és az 1891 évi XVI. tcz. 15 §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889 évi XXXVIII. tcz. 7 § és az 1891 évi XVI. tcz. 15 § b. bontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. tcz. 22 §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, — evégből törlési keresetüket hathónap alatt vagyis az 1913 évi június hó 15 napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek aki időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2., hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX tc. 16 és 18 §-ának eseteiben ideértve az utóbbi §-nak az 1889 évi XXXVIII 5 és 6 §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak írásbeli ellentmondásaikat hat hó alatt vagyis 1913 június 15 napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásaik többé figyelembe vétetni nem fognak.

3., hogy mindazok, akik a telekjegyzőkönyvnek átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1 és 2 pontban körülírt eseteken kívül az 1892 évi XXIX tcz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889 évi XXVIII tc. 16 § alapján történt bejegyzését sérelmesnek találja, e tekintetben felszólamlásokat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 hó alatt vagyis 1913 június hó 15 napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbejött téves beveze-

tésből származó bármilyen igényeket, ióhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesítheti az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket telekkönyvi hatóságnak átvehetik.

A kir. jbiróság. mint tkvi hatóságtól.
Topánfalva, 1912 nov. 30.

Dr. Szánthó sk. kir. alb.

A kiadmány hitelül:

Lázár József
kir. tlkvvezető.

Calderóni és Társa.

Budapest, V. Gizella tér I. (Haaspalota.)

Szemüvegek s orresiptetők, — arany ezüst teknősbéka és double foglalattal. Színházi látesővek, női nyeles-látesővek, gyöngyház, teknősbéka és disz zománc burkolattal. Prizmás látesővek, Zeiss és Büsch-féle színházi, tábori, verseny, utazási és vadászati célokra. Diszes kivitelű forgmellek, arany ezüst, gyöngyház, teknősbéka és disz zománcból. Aneroid és lég-sulymérőket, finom szerkezettel. Ablak-, szoba-, fürdő- láz és diszes állóhőmérők. Stereskop készülék, teleskopok, fényképezési készülékek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BÉRKOGSI!

Van szerencsém értesíteni a városi és vidéki t. közönséget, hogy a bérkocsi üzletemet meg nagyobbítva a mai viszonyokhoz képest **uj kocsikat, jó lovakat** vettem, s azokat jutányos árért bocsátom a t. utazni vágyó közönség részére.

A t. közönség b. pártfogást kérve vagyok:

telyes tisztelettel

JAKAB GERGELYNÉ.

bérkocsi és társas kócsi tulajdonossa.
Torda Zöldfa u. 1 sz.

981 1—52. Telephon 66 szám.

GÉPOLAJ!

Értesítés!

Amerikai rendszerű gépolajgyáram.

Legközelebb üzembe jön

E nemben s ily módon

legelső az egész ország területén.

Mindenfajta gép- és henger-olaj minden minőségben.

BENZIN fogyasztók

figyelmét ezuton vagyok bátor ujonnan épített s a modern technika legújabb vívmányainak megfelelően felszerelt **benzinrektifikációm-ra** készülék segítségével legelső minőségű finomított és kétszer tisztított, **motorbenzint, automobilbenzint, folttisztítóbenzint** több minőségben, teljesen szagtalanul, gyógytári célokra is, továbbá **gázolint** (világítási célokra), **hidrurt** (gázfejlesztésre), **extraktiós benzint** és **terpentinpótlékot** gyárthatok, mely elsőrendű termékeimet mérsékelt áron, pontos és gyors kiszolgálás mellett ajánlom tisztelt vevőimnek. — Legfinomabb **király- és szalonpetroleum!** Mindennemű ásványolajtermékek; **motorhajtó olajak, mozdonyfűtő- és gépkenő-olajak!!** — Tűzelő olajak!!

BARUCH JEREMIAS

kőolajfinomítógyára Maros-Vásárhely.

Első magyar villamos erőre berendezett **HANGSZERGYÁR**

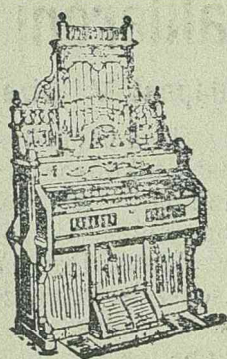
STOWASSER JÁNOS

os. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi tőrogtató és a hangfokozó gerenda feltalálója, Budapest

II. Lánchíd-utca 5. Gyár! Öntőház-utca 2. Ajánla saját gyárában készült, huros, vonós, fuvó és ütőhangszereit és azok alkatrészeit, valamint

quint és szta hurokat. Hegedük 3. 4. 5. 6. forintól feljebb, a legjobb felszerelés szerint. Tárogató rosszafából ujcsúst billentyűvel és iskolával 30 forintól feljebb. Mind lenféle harmonikák legjobb erős, elpusztíthatatlan hangokkal 2.50. 3. 4. 5. frttól feljebb. Különleges acélhangú hangverseny harmonikák saját minták. Stowasser, a hangfokozó gerenda feltalálója, mely által bármely hegedű vagy gondonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással 4 frt Harmonium világhírű, legjobb gyártmány 65 frttól feljebb. Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű — pontossággal jutányos — áron. Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos árban elismert jó minőség. A legtöbb katonai — zenekar szállítója. Magyarország legnagyobb vonos és fuvos — hangszergyára. Általánosan a legszolidabb kiszolgálásról elismervé.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Mindennap
friss kenyér,

kitűnő liszt és élesztő kapható

Kleinhempel Samu

442. kenyér és liszt üzletében 1—52
a „**KORONA**“ szálló mellett.

Zálogházban.

Kovács szerszámok, üllők furó, furógép, satuk, fogok, kalapácsok, csavarmetszők.

Női és férfi ruhaszövetek, cipők, munkás cipők és bakkancsok, cimbalom, szakmalkapavarrógép, ipargépek.

Aranyemlék: gyűrűk, láncok, órák, ezüst evőszerek, ezüst gyertyatartók stb. kaphatók.

iff. Nagy Mihály tulajdonos.

Sz. 329—912 kjzdi.

Arverési hirdetmény.

Alulírott ezennel is köhírré teszem, miszerint körömben a f. évben befoglalt zálogtárgyak u. m. jubok, sertések, lovak, szarvasmarhák, gabona és takarmány neműek s egyéb ingóságok adó, stb. köztartozásokért a f. évben alábbi sorrendben megtartandó nyilvános árverésen a legtöbb ígérőnek, készpénz fizetés mellett elfognak árvereztetni, becsértéken alól is és pedig

1. Dombro községre: a f. év minden esütörtök nap d. u. 4 órakor a Dombro községben, ideértve Minden hét péntek napjának d. e. 10 órakor Marosujváron.

2. Aranyosmohács községre: minden héten péntek délután 4 órakor aranyosmohács községben.

3. Keresed községre: minden héten péntek délután 3 órakor Keresed községbe 2—3 alatti községekre pedig minden héten szombat nap délelőtti 11 órakor Tordán megtartandó I. és II. árverésen.

Aranyosmohács, 1912 nov. 15-én.

Török Gyula kjzdi.
adóvégrehajtó.

Az értelmes háziasszony esupán

Dr. Oetker higienikus és minden orvostól ajánlott sütőporát használja, mely tökéletesen pótolja az élesztőt s minden tésztát és süteményt nagyobb, puhább és könnyebben emészthetővé tesz.

Egy csomagocskára 12 fillér.

Dr. Oetker vaniliacukra a legkitűnőbb fűszer, tej- és tesztelekekhez, kakaó és teához, csokoládéhoz és krémhez, kuglófhoz, tortához, pudingokhoz és tejszínhabba, továbbá finom cukorporal keverve tészták és sütemények behintésére: 2-3 rudacska legjobb vaniliát teljesen pótol. Ha dr. Oetker vaniliacukrából 1/2 csomagot 1 kiló finom cukorral keverünk és egy csésze teához 1-2 teáskanálal adunk belőle igen aromatikussá és jóízű italt nyerünk. Dr. Oetker sütőpora és vaniliacukra minden fűszer és egyéb üzletben kapható. A részletes használati utasítás minden csomagon rajta van. Ételleírásokkal díjtalanul szolgálunk.

Sz. 526—1912 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az alsójárai kir. járásbírósnak 1912 évi S. 246/2 számú végzése következtében Dr. Simon István ügyvéd által képviselt Csupor Ferencz marosludasi javára ellen 138. K. f. s jár, erejéig 1912 évi október hó 23 n foganatositott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 879 k. 80 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: szekér széna kemencék, hordók csös törökbuza, ló borju, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen az alsójárai kir. járásbírósnak 1912-ik évi V. 246/2 számú végzése folytán 138 kor fill. tőkekövetelés, ennek 1911 évi Decemker hó 11 napjától járó 5 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 152 kor. 99 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Járó magurán végrehajtást szenvedettek lakásán 1912 évi december hó 6-ik napjának délelőtti 10 órája.

határidőül kttűzetik és ahhoz és avenni szándékozók ezennel oly megjegyzésze hivatalnak meg. hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. 107 és 108. paragrafusai értelmében készpénztizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becs. ron alul is foguak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési fogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. paragrafus értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Alsójára 1912-ik évi november hó 23 napján.

Bacso P.
kir. bír. végrehajtó

KÖHÖGÉS

rekedtség és Lurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle
pemetefű czukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozattan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név.

1 doboz ára 60 fillér Nagy doboz egy korona.

Mindenütt kapható.

21493. sz. 1912.

TEMESVÁRI VÁSÁR-HIRDETÉS.

Az idei Szent Miklós

ORSZÁGOS VÁSÁR

folyó évi december hó 12-étől bezárólag december hó 16-áig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra pecember hó 12-étől, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 2912. évi nov. hó 5-én.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferenc, főkapitány

Hirdessünk
az „Aranyosvidék“-ben

Uj

észáros és hentes üzlet megnyitás

Uj

Van szerencsénk a n. é. fogyasztó közönség szíves tudomására hozni, hogy a br. Jósika-féle épületben levő Székely-testvérek mészáros cégtől megváltunk és a Fodor Domokos főtéri épületében (volt Salamon kereskedés helyén) 1912 év november hó 1-én. mészáros és hentesáru üzletet uytunk

iff. Székely-testvérek cég alatt

Amidőn a n. é. közönség figyelmét ezen cég változásra felhívjuk, egyben ígérjük, hogy ugy mint a multban, ugy a jövőben is (oda fogunk törekedni, hogy a mai kor követelményeinek megfelelő **tisztán kezelt husokkal** kiszolgáljassuk, A n. é. közönség jóindulatu pártfogását kérjük

alázatos tisztelettel

Székely Miklós és István.

Legolesőbb bevásárlási forrás!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FÖTER.

Nagy raktár mindenféle vasárukban, szerszámokban birtokosok és iparosok részére stb.

Teljes konyhaberendezési cikkek a legjutányosabban.

Helyi vásárlások haza küldetnek

!! Pontos kiszolgálás !!

Legolesőbb bevásárlási forrás!

Hirdetmény.

Tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy 1909. november hó 1-én városunkban Kemény Farkas-utca (saját ház.) 5 szám alatt hatóságilag engedélyezett

ingatlan adásvételi forgalmi irodát

nyitottam, melynek célja az ingatlanokat venni és eladni és a vétel vagy az eladás szakszerű közvetítése lesz.

Kérem mindazokat, kik venni és eladni szándékoznak, jelentsék be mielőbb hozzám, hogy érdekeik minél előbb kielégíttessenek.

Felvilágosítást ingyen adok, levelezésnél 10 filléres válasz bélyeg csatolása szükséges.

Élet, baleset, tűz, biztosításokat és telekkönyvi adatok beszerzését is elvállalom
:: Tisztelettel ::

KATARIG LUKÁCS.

Eladó: A sóshegyben egy darab szálló, Orbán Balázs-utca 22. 24. sz. alatt levő 2 új ház 408—408-ól területű kerttel Arany János-utca 24 sz. a. levő ház. Kötő utca 5 sz. a. levő Nagy Miklós-féle ház 320 ől területű kerttel. Eelső-Podsága — (Belóvári predium) egy belső telek (van dohány só és koresmai joda) Kemény Farkas utca 16 sz. a. levő ház Józsi Miklós utcában a Lengyel Kristóf-féle ház. Értekezhetni lehet Katarig Lukács forgalmi irodájában.

„E F C O”

60% Famegtakarítás érhető el az

EFCO

porosz köszén kockával

„tessék meggyőződni”

100 kocka 6 korona,
200 kocka vételénél
haza szállítjuk. Kapható

Gönczi Testvéreknél

Torda

Vallás szabadságtér.

„E F C O”

Figyelem.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy

Szörmeáruban

nem szükséges többet nagyobb városból a a szükségleteiket beszerezni, mivel itt

TORDÁN

MÁRTONFFY SIMON

szücsmesternél Rákos utca 36. sz. alatt minden féle szücs munkálattal és dusan felszerelt szörmeáru raktárával ál a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére.

SZOLID ÁRAÚ

pontos és gyors kiszolgálással készítnek felelőség mellett. A legnagyobb igényeknek megfelelően. Női szörme kabátoknál a legújabb **FRANCIA** szabázzsal.

Utazó bunda és láb zsákokból is nagy raktár ál a közönség rendelkezésére.

Utazó bundák és lábzsákok
haszonbérben is kaphatók.

Értesítés.

Van szerencsém a t. városi és vidéki közönséget értesíteni, hogy az

asztalos és mázoló

üzletemet a **SZOBAFESTŐI** iparral bővítettem ki: e szakmában **Flóra József** több évi gyakorlattal bíró **szobafestő** és mázoló alkalmaztani vezetőmül.

Készítek e szakmába vágó minden féle munkát a. m. **olaj, fal, festést** egyszerűbb ennyves falfestést, **Szoba-festéseket és butor-anazonásokat.**

Kérem a nagyközönség szíves partfogását és megrendelését tisztelettel

Marosy József

épület-butor asztalos, szobafestő és mázoló
Tordán Szabó József ú. 7 sz.

!! Szépségápolás !!

Szeplős arcu, májfoltos hölgyek hófehér arcbőrre tesznek szert. **Pattanásos, atkás** (mitesser arc) bársonsima lesz.

Vörös orr, vörös kéz, vörös foltok, (tűzfolt) szép fehérre gyógyulnak.

Fonnyadt, ráncos, hervadt arcok üdességüket, szépségüket visszanyerik.

Helytelen arcápolás, vagy rosszul választott szépitőszerek által elrontott és elhanyagolt arcok helyrehozhatók, ha a hölgyek csakis a teljesen ártalmatlan

Dr. Biro-féle

törv. védett

Havasí Gyopár Crémet

használgák.

A Dr. Biro-féle HAVASI GYOPÁR-CRÉM nagy tégegy 1 korona. Szappan 70 fillér. Mosdóvíz 1 korona. Puder 1 korona.

Főraktár:

Wolff gyógyszerár Kolozsvár.

Tordán kapható **Cs. Mike Márton, Müller Frigyes, Brüll Fde** gyógyszerárakban.

Jó lakatos műhely.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy

ÖZV. FODORNÉ

üzletében mint társ beléptem mint teljes szakképzett ember e szakmába bel és külföldi tapasztalataim után. Elvállalok e szakmába vágó minden nemű **vasmunkákat** úgy mint

DISZ kapukat

kerítés rácsokat, lépcső és sir-rácsosokat vastetöket vas ablakokat virágházakat szivattyus kutakat vízvezetéki berendezést, villany csengőket és lámpákat főzőkemencék javítását, mindenféle gépjavításokat úgy helyben mint vidékre.

Kérjük nagyközönség szíves partfogását tisztelettel

Özv. Fodorné és Feurgyán S.

Torda Vallásszabadság tér 53 sz. Czentral épületbe.

Ha szép és tartós festő munkát kíván, úgy egész bizalommal forduljon Borosnyai Zoltán szobasestő és mázolóhoz Tordán vallásszabadságtér (Lassan-hajts hid mellett) a ki mind e szakba vágó munkát gyorsan és pontosan jutányos árban eszközöl.

Fizessen elő a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

**a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.**

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM.

Szerkeszti HOITSY PÁL.

**Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.**

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Értesítés.

A t. közönség b. tudomására hozom hogy üzletem ezután személyesen magam vezetem, hogy jó munkát közzithessek és a közönség meglegedését kiérdemeljem.

műhelyemet

ujjonan berendeztem s legkitünőbb és orszagszerte elismert Révaiagyaggal szereltem fel, mely aversenyt bármely földel kiálja tűzállóságban.

Jőfűtő Dániel kályháimat, oszlop és öt sarkos kályhakat kandallókat és takaréktűzhelyeket minden színben és nagyságban felállítok. Elvállalom használt kályhák atrakását és javítását, falburkolatokat, fürdőkádak kirakását úgy helyben, mint vidéken. Munkámról két évi jótállást elvállalok és ajánlom saját találmányu gyorsmelegítőimet.

A közönség szíves rendelését kéri

KEREKES MÁRTON

kályha készítő

Torda Fazakas-utca 16 szám. 200. 1—4

Mütrágyát!

Nagyban és kicsinyben lehet kapni **POLONYI SÁNDORNAL** mint az egyesült magyar mütrágyagyártordai képviselőjénél, előjegyzések felvételnek egész wagonokra is

Prágai sodar.

Friss szebeni virsli és főlvágottak, debreceni édes torma, kaszai császárhus, debreceni paprikás állandóan kaphatók.

Bernád Antal utódai Szathmary testvérek
fűszer és osemegé üzletében
Tordán.

**A Korona szálloda
mellett levő nagy**

CZÍPŐ raktáromban

az őszi szezon beálltával állandóan készen kaphatók férfi női és gyermek cipők valamint kitűnő erős fiu és leánycipők iskolai tanulók részére nagyválasztékban kapható. Megrendelésre készítek minden fajta cipőt, minden fazonban és színben, olcsó szolid árak mellett.

Sürgős esetekben cipők 24 óra alatt készülnek.

Szíves pártfogást kér

Frenkel Marton

cipész mester.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!!!

M

mindennemű könyvkötészeti munkák csinos kivitelben és jutányos árak mellett készíttetnek

Lámpé Gyuláné

könyvkötészetében

Torda Vallásszabadságtér Amirás Géza ur udvarába.

NÉMETHY JÓZSEF gépzemű butorgyára és raktára

Telefonszám 11.

TORDA

Telefonszám 11.

Készít és raktáron tart kész **BUTOR**, mindennemű modern stilben, lakos, mátt, fénpezett **nagy raktár** teljes **szalon-, ebédlő-, háló-, uriszoba-iroda és konyha** berendezés szalon és **ÖLTÖZŐTÜKRÖK ÜVEGKÉP és olajfestmény.**

Gyapju, jutta, nagy és futó szőnyegek, gyapju és csipke függönyök, storok, és draperiák, ágy és asztal-terítő, divány átvétők függönykikötő bojtok és láncok a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Vas- és rézbutorokból állandó **NAGY RAKTÁR.**

Gyermek-kocsi majolika-, dohányzó és diszasztalkák s egyéb luxus **BUTOROK** stb. a legutolsó divat szerjnt. Minta- és hajlított székek, és egyes butordarabok gyári áron székekhez való ülések minden nagyságban. Számos elismerő levél költségvetést és minta képet szívesen küld. Karácsonyi és alkalmi meglepetésnek legalkalmasabb egy hasznos maradandó szép berendezésű tárgy.

Tetszetős olcsó és tartós kivitelű vendég szoba butorok minden kivitelben azonnali szállításra raktáron.

SAJÁT ASZTALOS, KÁRPITOS ÉS mázoló műhelyek

Védjegyesületi kiállítás aranyéremmel aranyoklevéllel kitüntetve.

Vasüzlet

Telefon 72

Tutsek Ferencz

vaskereskedő Torda.

Vasüzlet

Telefon 72.

Értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a téli időnyre már megérkeztek az alanti kiváló tűzhelyek óriási választékban a mai kor legkényesebb igényeknek megfelelő a megyében egyedüli kizárólag tiszta vasüzletében kaphatók.

Valódi Triumph főző és fűtő kályhák

Valódi Vulcán

Valódi Meteor

Valódi Meidinger

Öntött vas főző és fűtő kályhák.

Takaréktűzhelyek nagyválasztékban.

Vadász fegyverek és revolverek.

Különleges browning pisztolyok.

Valódi AMERIKAI és Remscheider különleges szerszámok stb.

Tantál villany égők 1 drb. 40 fil. huzott drót szálból

Valódi porosz kőszén és dió kokszt kapható

Pontos kiszolgálás:

Vulcán vasalók
a legjobbak

Jutányos árak.

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

Gyömölcsfaesemetek

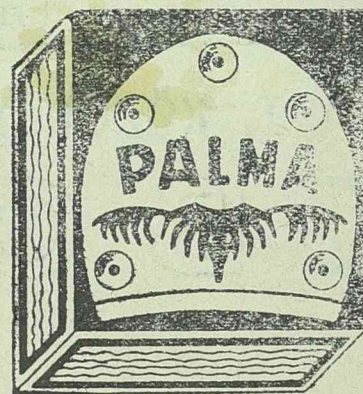
setányfák, díszeserjék, tüleve-
lők, kerítésnövények, bogyo-
gyümölcsfák stb.

Szőlőoltványok

Elsőrendű áru európai és amerikai ima a
gyökerező szőlők. Oktató árjegyzék ingyen

FISCHER és Társai

Jószágok és szőlőoltványtelepek

forduljon min-
den érdeklődő,
ki sujt fektet első-
rendű fajtisza anyagra

a valódi

KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY

CIRNER ISTVAN

elsőrendű férfi és női divatáru
üzlete TORDA. Vallásszabadságt.

Raktáron tart ingeket, gallérokat, kényeseket, kesztyűket, nyakkendőket nagy választékban.

Teljes menyasszonyi kelengyék

Tavaszi férfi és női ruha divat szövetek megérkeztek!

Nagy választék! Jo minőség! Szolid árak!

DIVAT UJDONSÁGOK NAPONTA ÉRKEZNEK.

Csinos gyermek ruhák! Legújabb kalapok!

Telefon
szám 86.

Fiat fele nyitott és zárt

Luxus auto

bérelhető Ifj. Nagy Mihálynál Torda,
Vallásszabadságtér. az auto mér-
sékelte díjszabás mellett kapható rö-
videbb vagy hosszabb turákra, séta
autozásra is.

Mélytányos feltételek mellett árusítja a Fiat-féle elismert
legkitűnőbb gyátrmánu autókat.

FRUCHT IZIDOR

műorás és ékszerész Torda Főter.
Nagy Miklós ház. Ajánlja dusan felszerelt

ARANY és EZÜST ékszer nagyraktárát

Kitűnő valódi sveiczi zsebórák és a hires

ZENITH ÓRÁK

egyedüli elárusítója. Látszerészeti cikkek
és szemüvegek nagyválasztékban. Órajavításokat
olcsón készít,

2 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

A tordai kiállításon aranyoklevéllel kitüntetve.

A T. KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE AJANLOM TISZTÁN KEZELT

BORAIMAT

HÁZTÓL KIHORDVA:

Jó asztali bor, literre 40 kr.

I. asztali bor, literre 50 kr.

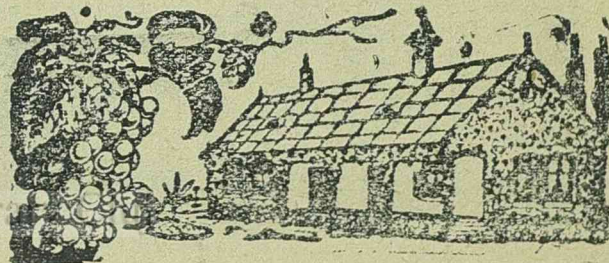
Finom rizling, literre 60 kr.

I. rizling, literre 80 kr.

GYÓGYBOR:

1885. évi I. rizling, 1/2 lit. 40 kr.

évi 1889. fél asszu rizling. 1/2 lit. 60 kr

Megjegyezni kívánom, hogy boraim nagyobb része kizárólagosan Tordai termés valamint saját termelés és valódiságáért szavatolok; ugyszintén a legszigorubb vegyelemzéssel szemben is felelősséget vállalok.

814 1—52 Tisztelettel: KLEINHEMPEL SAMU.

Jókai Mór-utca 7. szám.

Legelőnyösebb bevásárlási forrás!!

A t. közönség becses figyelmébe ajánlom dusan felszerelt

vas, fűszer, festék, liszt és anyag

NAGYRAKTÁROMAT

Magyar rudvasak, vasekék több minőségben, melyekert teljes felelősséget vállalok. Kocsi tengelyek legnagyobb választékban. Sodrony és kovácsolt szegek, épület és bútortvasalások, zománczott öntött vasedények, zománczott vaslemez edények, evőeszközök, gőzvasalók, rézmozsarak, öntött fűtő és főzőkályhák, vaslemez főzőkályhák, vasgerekelyék, ásó, lapátok, golyhók, kapák, láncok és ekerészek dusan választékban.

Valamint kávék többféle minőségben, cukor, Stearin és faggyúgyertyák. Olajban tört festékek. Elsőminőségű és gyorsan száradó lakkok. Meszelők és eszetek nagy választékban. Gyorsan száradó és legmegbízhatóbb szoba padlómaszok és kencék. Mosó és mosdó szappanok, ugyszintén minden e szakmába vágó árucikkek pontos kiszolgálása a legjutányosabb árban. Vidéki megrendelések azonnal teljesíttetnek.

813. 1—52

teljes tisztelettel

Egy 15 éves fiu
tanulónak fölvetetik.

J. ESZÉNYI.

TORDA, FÖTER 57—59.

Legfinomabb Királyolaj-Petroléum egy liter 32 fillér!!

Irógépek és azok kellékei.
Sokszorosító és másoló gépek.
Amerikai iroda berendezések.
Pénzszekrények nyomtatványok.
Mindennemű irodai felszerelések.
Előnyös beszerzési forrása az
Erdélyrészi Parcellázó Bank
Részvény Társaság Kereskedelmi osztályánál.
Marosvásárhelyt Verböci-utca 4 sz.
Írógépsere javítás és kölcsönzés.
Sokszorosítási és írógép munkák.
Gép és gyors írási tanfolyamok.
Vételkötelezettség nélküli bemutatás bárhol képviselők felvételnek.

Betegápolás

Az összes gyógykezelési eszközök, u. m. sérvkötők, háskötők, gummigörseharisnyák, egyenestartók, testegyenészeti gépek, műlábak, műkarok kötszerek teljes gyermekágyas felszerelések, maszszáló és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis.

Fischer Péter és tsa r.-t. cégnél

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 6 szám.
szerezhetők be Most megjelent legújabb képes árjegyzéket kívánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük. Alapított 1886. Telefon 958.

Minden versenyt fölül mul!! 1 kiló finom háztartási kávé 3 k. 20 f.

Minden versenyt fölül mul!! 1 kiló finom háztartási kávé 3 k. 20 f.